

Programování v systému Maple

autor: Ing. Vladimír Žák

email: zakyn@centrum.cz

web: www.vladimirzak.com/maple

recenzent: Prof. RNDr. Jiří Hřebíček, CSc.
Institut biostatistiky a analýz
Masarykova universita
hrebicek@iba.muni.cz

Tento dokument je určen jen pro výukové účely a pro použití jen osobami, kterým byl tento dokument poskytnut přímo autorem, popř. si ho stáhli z webového sídla autora.

Jakékoliv části dokumentu není možné použít bez citace zdroje, tedy názvu dokumentu a jména autora s kontaktními informacemi (jak je zobrazeno v hlavičce), která musí být sdělena autorovi.

Pro jiné použití než pro osobní potřeby osob, tedy pro distribuci či kopírování apod., je nutné obdržet písemný souhlas autora.

restart

▼ Obsah kurzu:

Vzdělávací akce je určena uživatelům systému Maple, kteří chtějí získat podrobnější znalosti o programování v systému Maple. Cílem kurzu je naučit se vytvářet vlastní procedury, Maplety a interaktivní dokumenty v systému Maple. Účastníci se na závěr kurzu seznámí s technologií OpenMaple a možnostmi jejího využití a dále se systémem MapleNET a Maple T.A. Budou představeny i možnosti některých toolboxů dodávaných k systému Maple.

▼ Javovské prostředí

- pokročilé techniky práce
- tvorba interaktivních dokumentů

▼ Programování

- základy programování
- pokročilé techniky v procedurálním programování v Maple

▼ Tvorba interaktivních dokumentů - užití vložených komponent

- užití vložených komponent

▼ **Vytváření Mapletů**

- ručně
- s využitím MapletBuilder

▼ **Seznámení s technologií OpenMaple**

- přednáška

▼ **Základy práce v MapleNET**

- Možnosti MapleNET
- Základní použití

▼ **Ukázky některých Toolboxů systému Maple**

- Maple Toolbox for Matlab
- apod.

▼ **Základy práce v Maple T.A.**

- Možnosti MapleTA
- Základní použití

▼ Standardní prostředí - javovské prostředí

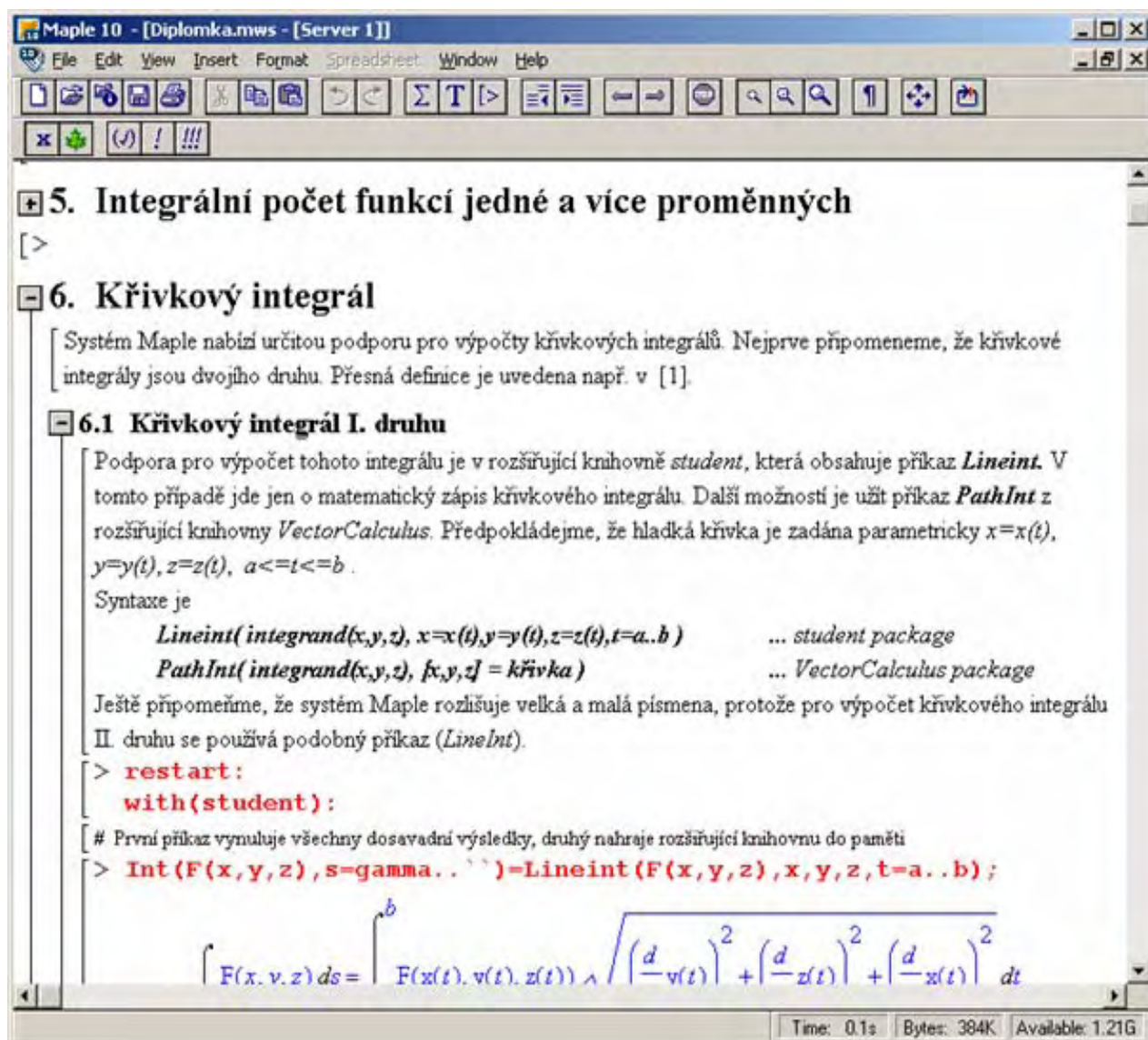
▼ Úvod

Počítačový systém Maple je jednou z možných informačních a komunikačních technologií (ICT), kterou lze velmi efektivně zapojit jak do výzkumu, tak i do výukového procesu. Poskytuje nepřehledné množství funkcí pro vysvětlení základních i náročnějších matematických pojmů a velmi intuitivní formou poskytuje široké možnosti symbolických i numerických výpočtů včetně aplikací v superpočítačovém centru Masarykovy univerzity.

Obsahuje již i pokročilé nástroje pro tvorbu a vývoj grafických uživatelských rozhraní v rámci systému Maple, kdy uživatel již nemusí znát téměř žádné příkazy systému a vystačí si třeba jen s kontextovou nápovědou. V následujících odstavcích se zaměříme na klíčové vlastnosti systému Maple, vyzdvihneme jeho výhody a zmíníme se i o nevýhodách.

▼ Prostředí Maple

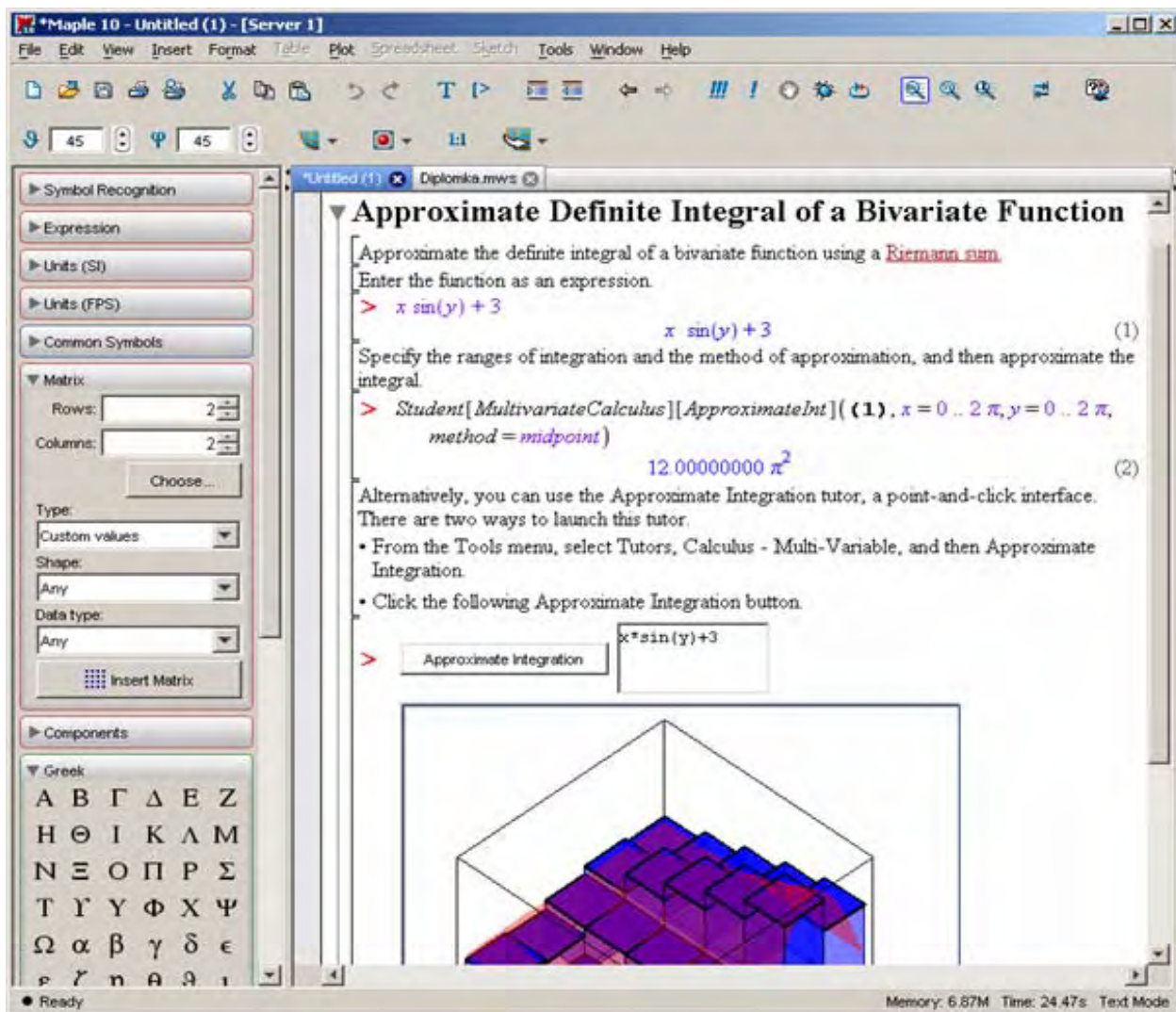
Používání systému Maple je založeno na **standardním grafickém rozhraní (GUI) a klasických zápisnících**. Toto grafické rozhraní bylo velmi dobře použitelné a přehledné, nicméně vyžadovalo poměrně hlubokou znalost programovacího jazyka systému Maple. Typický dokument, který byl napsán v tomto uživatelském grafickém rozhraní, je zobrazen na Obr. 1. Více informací lze nalézt na <http://www.vladimirzak.com/maple/zakladyprace/popisprostredi.html>.

Obr. 1 - dokument v klasickém grafickém rozhraní systému Maple do verze 9.5

Systém **Maple 9** přinesl před několika lety **dvě různá grafická uživatelská rozhraní**. Zůstalo již dříve užívané grafické rozhraní, které se nyní nazývá „**Classic Worksheet**“, a nově bylo **vytvořeno rozhraní napsané v jazyce Java**, které je má v budoucnu zcela nahradit. Toto nové rozhraní odráží jak připomínky uživatelů vzhledem k dřívějšímu GUI, které bylo někdy velmi těžkopádné, tak i současné trendy komunikace s uživateli.

Nové uživatelské grafické rozhraní (viz. Obr. 2) se velmi rychle začalo vyvíjet a přinášelo další a další zlepšení prospěšné pro uživatele Maple. Bohužel však bylo značně pomalé z důvodu použití jazyka Java. Toto rozhraní bylo výhodné používat jen na počítačích s rychlejšími procesory. Od verze Maple 10.03 se toto rozhraní podařilo velmi vylepšit a komunikaci zrychlit.

Obr. 2 – nové uživatelské rozhraní systému Maple od verze Maple 9

▼ Změny ve verzi Maple10

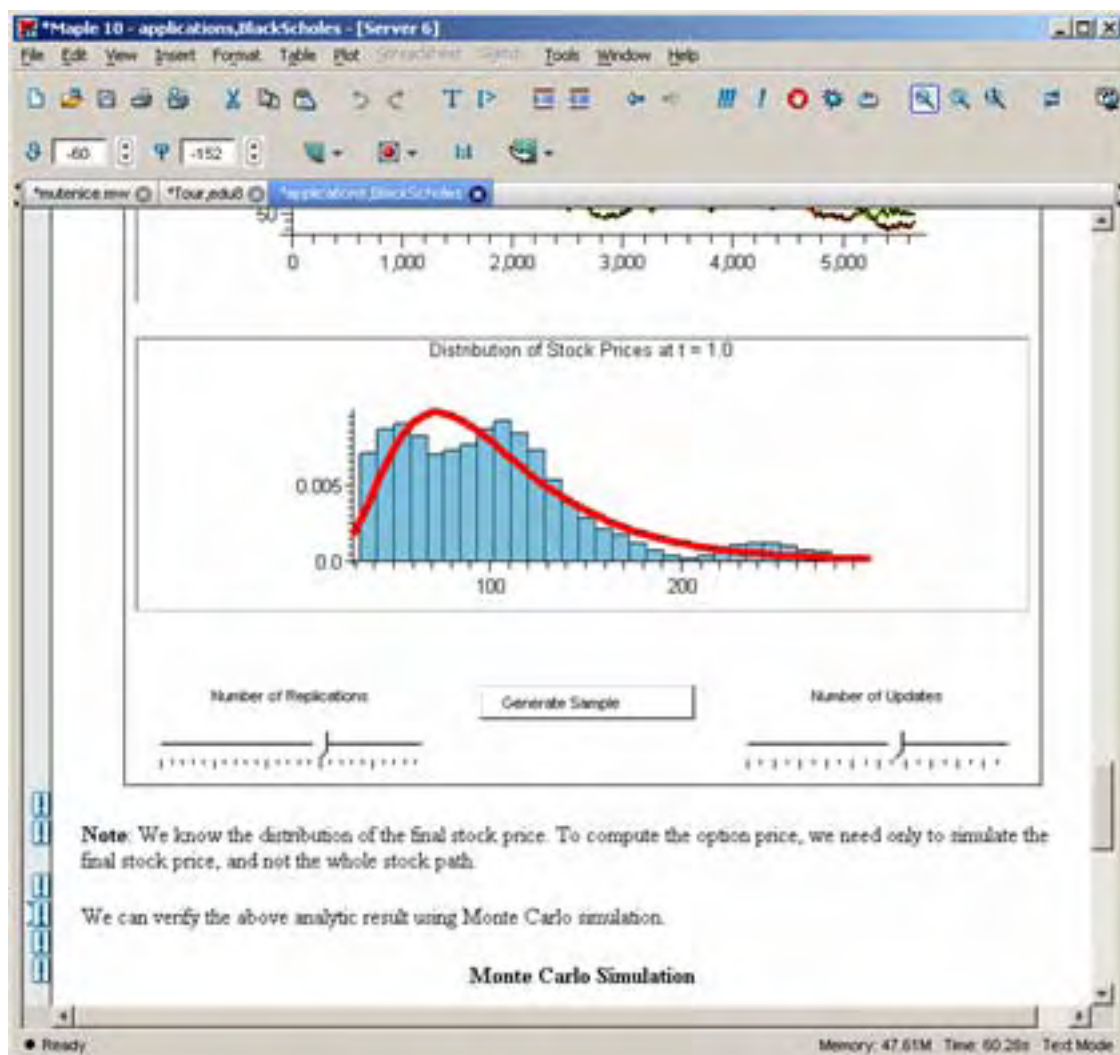
Nová verze systému **Maple 10** přinesla **revoluční změnu systému dokumentů**. Tento posun s sebou přinesl změnu celé filozofie používání systému Maple jako celku. Jeho předchozí použití bylo založeno na znalosti programovacího jazyka systému Maple, který sloužil k provádění matematických výpočtů. Uživatel se musel naučit základní datové struktury Maple, práci s nimi a dále byl nucen učit se velké množství příkazů pro jednotlivé operace. To však bylo v nové verzi systému Maple 10 opuštěno ve prospěch „pohodlí“ uživatele, který využívá kontextové nabídky kliknutím na pravé tlačítko myši.

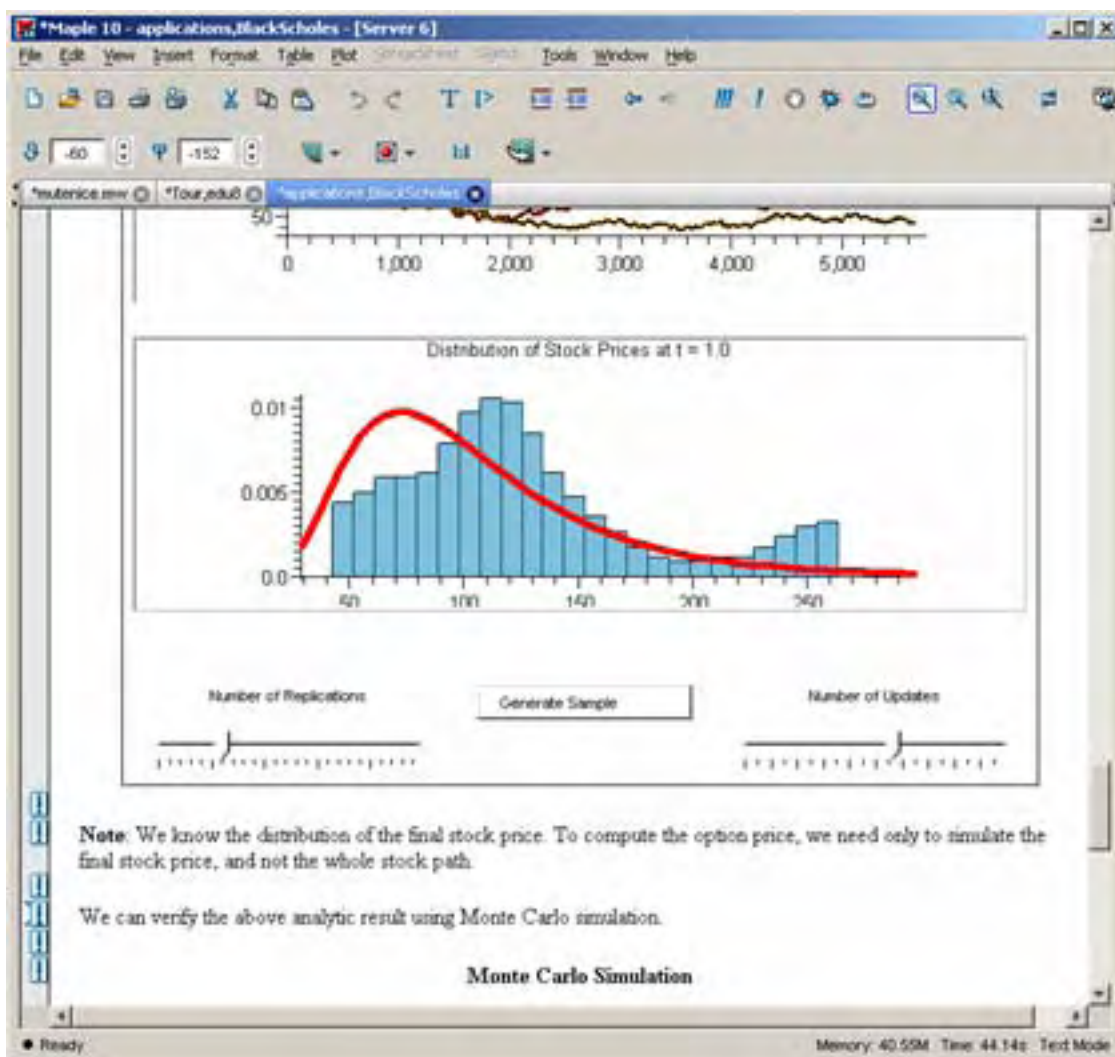
Byl vytvořen zcela nový typ dokumentu, který je označován jako „**Rich Technical Dokument (RTD)**“, který umožňuje **pracovat** se systémem Maple velmi intuitivně a interaktivně **pomocí kontextové nabídky**. Uživatel je schopen jen s pomocí základních počítačových dovedností vytvářet plně interaktivní a komplexní dokumenty, které mohou sloužit dokonce jako výstup technických aplikací, popř. jako dokumentace k řešení matematického problému. Tyto vlastnosti nelze nalézt v žádném obdobném CAS (Mathematica, MathCad, Derive, atd.). Maple je tedy v tomto ohledu zcela revoluční a jeho inovace přináší zlepšení možností využití celého systému nejen pro pokročilé uživatele, ale zejména pro začínající studenty.

Je nutné ještě poznamenat, že tradiční zápisník v Maple je uživatelům stále k dispozici, ale neumožňuje jednoduše vytvářet plně interaktivní dokumenty.

▼ Nejdůležitější novinky v systému Maple 10

Zásadní inovací v systému Maple 10 je již zmíněný nový typ dokumentu, formátu **RTD**, který umožňuje vytvářet plně interaktivní dokumenty (viz. Obr. 3), které jsou zcela nové nejen svým obsahem, ale i formátováním a interaktivními komponentami.

Obr. 3 : Interaktivní dokument

Další předností tohoto typu dokumentu je možnost použití systému Maple bez znalosti jeho příkazů s využitím:

- palety nástrojů,
- šablon běžných problémů (tzv. „task templates“), - [více informací](#)
- rozšířené kontextové nabídky,
- nástrojů pro rozpoznávání znaků,
- interaktivních průvodců umožňujících např. import dat a jejich analýzu, atd.

Pro tvorbu „mapletů“ (viz <http://www.fi.muni.cz/~hrebicek/maple>) je k dispozici tzv. **Maplet builder**. Maplety jsou velmi vhodné pro vytvoření grafického rozhraní pro řešení a lepšího pochopení některých matematických úloh. Jsou hojně využívány v nových rozšiřujících knihovnách Maplu.

[Více informací o novinkách Maple 10](#)

▼ Základy programování

Pro vytváření vlastních procedur v systému Maple je vytvořen speciální jazyk. Tato kapitola není úplným referenčním textem, je jen základem pro pochopení struktur vlastních procedur. Při programování se velmi často používají cykly a podmínky, a proto i systém Maple tyto řídicí struktury obsahuje.

Zopakujme syntaxi pro vytvoření vlastní funkce (procedury). Struktura vypadá následovně

```
název_fce := proc(param1,param2,...)  
    tělo funkce  
end proc;
```

Nejprve zvolíme název funkce a pak pomocí klíčového slova **proc** vytvoříme funkci s parametry, které jsou uzavřeny do kulatých závorek. Dále následuje tělo funkce, ve kterém se většinou vyhodnotí zadané parametry a jejich typy, provedou se příslušné příkazy a konstrukce se ukončí pomocí **end proc**.

▼ Podmínky - **if - else -end if** a **if - elif - else - end if**

Nyní se podívejme na řízení toku programu pomocí struktury (podmínky) *if-then-else-end if*. Přesná syntaxe je

```
if podmínka1 then příkazy1 else příkazy2 end if (fi)
```

Následující obrázek znázorňuje situaci

if podmínka ?	
+	-
then	else
příkazy 1	příkazy 2
end if	

Je-li podmínka za if splněna (tj. +), jsou provedeny příkazy uvedené za then . Pokud splněna není (tj. -), provedou se příkazy uvedené za else . V obou případech se hned po provedení příkazů pokračuje v programu.

Existuje ještě jiná možnost zápisu podmínky s *if*, a to

if podmínka1 **then** příkazy1 **elif** podmínka2 **then** příkazy2 **else** příkazy3 **end if**

Následující obrázek ukazuje, jak tato struktura pracuje.

if podmínka 1 ?		
+	-	
then příkazy 1	elif podmínka 2 ?	
	+	-
	then příkazy 2	else příkazy 3
end if		

Nyní si na příkladu hledání maxima ze dvou zadaných čísel ukažme použití těchto dvou struktur. Z pedagogických důvodů budeme požadovat i informaci o případné rovnosti čísel. Příklad později rozšíříme na hledání maxima z libovolného počtu zadaných čísel, a to pomocí cyklů typu *for-do* nebo *while-do*.

```
> max1:=proc(a,b)          # užití if-else-end if
  if a<>b then
    if a>b then
      return a;
    else
      return b;
    end if;
  else
    return a=b;
  end if;
end proc;
>
```

Volání výše uvedené procedury je např. následující: (zkuste použít nápovědu výrazů - pomocí kláves CTRL + mezerník)

```
max1(-5, 6);
```

6 (3.1.1)

```
max1(5,-6)
```

5 (3.1.2)

$\max1(-6,-6)$

$-6 = -6$

(3.1.3)

Výše uvedenou proceduru lze samozřejmě zapsat i bez použití *else*, ale jako ukázka je vhodnější výše uvedený kód. Nyní s výhodou užijeme struktury s *elif*.

```
> max2:=proc(a,b)
  # užití if-elif-else-end fi
  if a>b then
    return a;
  elif a<b then
    return b;
  else
    return a=b;
  fi;    # alternativa k end if
end proc:
>
```

Volání výše uvedené procedury je např. následující:

$\max2(-5, 6)$;

6

(3.1.4)

$\max2(5,-6)$

5

(3.1.5)

$\max2(-6,-6)$

$-6 = -6$

(3.1.6)

V předchozím zdrojovém kódu si hlavně všimněte předposledního řádku, kde je uvedena alternativa ukončení k *end if*, tj. *fi*.

Nyní přistupme k dalším strukturám, půjde o cykly.

▼ Cyklus while-do-end do

Začneme s cyklem *while-do-end do*. Přesnější syntaxe je

while *podmínka* **do** *příkazy* **end do**

Jde o cyklus s podmínkou, je-li pravdivá, jsou provedeny příkazy za klíčovým slovem *do*. Následující obrázek ukazuje, jak tento cyklus pracuje.

Vraťme se k proceduře hledání maxima. Nyní ji změníme pro libovolný počet zadaných parametrů s využitím cyklu *while-do*.

```
> max3:=proc()          # podmínka while-do-end do
  local i,n,max;
  # definice lokálních proměnných
  n:=nargs;
  # počet vložených parametrů do fce max3
  max:=args[1];
  # jako maximum nastavíme 1. parametr
  i:=2;
  # začneme porovnávat až od druhého parametru
  while i<=n do
    if args[i]>max then
      max:=args[i];
  # je-li parametr větší než max, přepíšeme max
    end if;
    i:=i+1;
  # přejdeme k následujícímu parametru
  end do;
  return max;
  # vypíšeme maximum
```

end proc:

Volání výše uvedené procedury je např. následující:

$\text{max3}(5, -6)$ (3.2.1)
5

$\text{max3}(1)$ (3.2.2)
1

$\text{max3}(0, -65, 76);$ (3.2.3)
76

$\text{max3}(0, -6, 76, -98.25, 78, 78);$ (3.2.4)
78

Přistupme k vysvětlení předchozí procedury. Pokud potřebujeme nějaké vlastní (lokální) proměnné, které budou pouze v těle procedury, je nutné užít klíčového slova **local**. V případě, že tyto proměnné nejsou takto předem deklarovány, Maple ohlásí varování.

Podíváme-li se znovu na předchozí zdrojový kód, zjistíme, že nejsou zadány žádné parametry. To je ale omyl. Procedura počítá minimálně s jedním, a to při inicializaci proměnné **max**. K zadaným parametrům se v Maplu přistupuje pomocí pole **args[i]** a celkový počet zadaných parametrů je obsažen v **nargs**.

Vraťme se k předchozímu kódu. Dále následuje inicializace maxima prvním zadaným parametrem a pak pomocí cyklu **while-do** procházíme a porovnáváme zbylé parametry s hodnotou uloženou v **max**. Nakonec je maximum vypsáno.

▼ Cyklus for

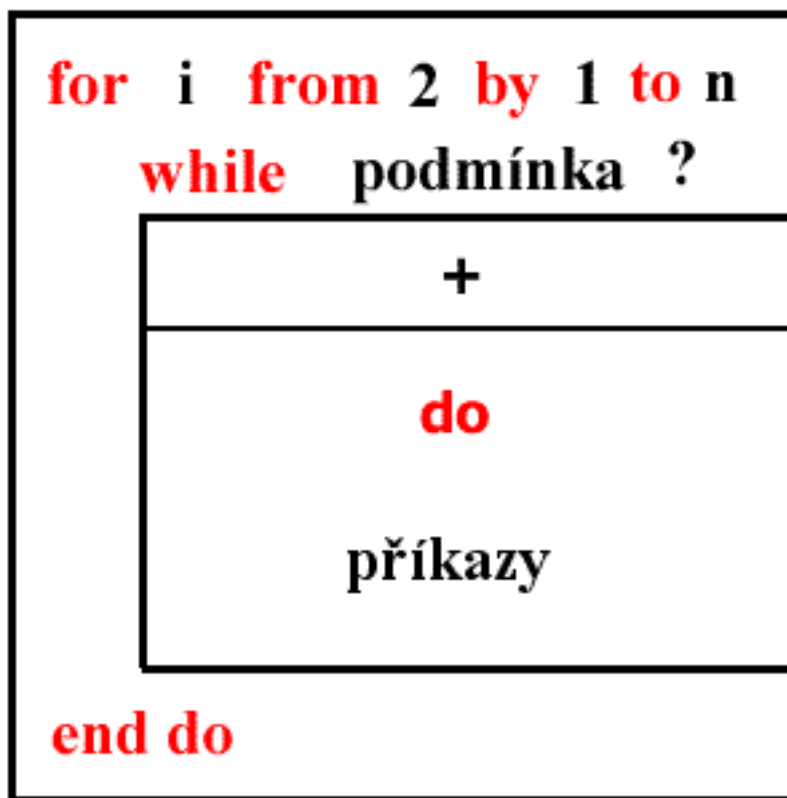
Pokud znáte jiný programovací jazyk, např. jazyk C, pravděpodobně byste v tomto případě použili jiný cyklus a to cyklus **for**. I zde je to možné, protože i Maple nabízí tento často užívaný cyklus. Podívejme se blíže na jeho dvě možné syntaxe.

for *proměnná* **from** *odkud* **by** *krok* **to** *kam* **while** *podmínka* **do** *příkazy* **end do**

nebo

for *proměnná* **in** *struktura* **while** *podmínka* **do** *příkazy* **end do**

V prvním příkazu se proměnná inicializuje hodnotou uvedenou za klíčovým slovem **from**, zvyšovat se bude o hodnotu kroku dokud nedosáhne hodnoty **kam**. Dále se vyhodnotí podmínka příkazu **while** a pokud je splněna, jsou provedeny příkazy. Následující obrázek vše vysvětlí lépe.

Ukažme si to na dalším možném zápisu naší známé procedury hledání maxima.

```

> max4:=proc()
  local i,max;
  # definice lokálních proměnných
  max:=args[1];
  # jako maximum nastavíme 1. parametr
  for i from 2 to nargs do
  # začneme porovnávat až od druhého parametru
    if args[i]>max then
  # je-li parametr větší než max, přepíšeme max
      max:=args[i];
    end if;
  end do;
  return max;      # vypíšeme maximum
end proc;
>

```

Volání funkce.

max4(5,-6)

Následující volání způsobí chybu, protože se snaží přistupovat k prvnímu prvku pole argumentů, ale tento prvek neexistuje

`max4( )`

`Error, (in max4) invalid subscript selector`

`max4(0,-65, 76);`
76 (3.3.2)

`max4(0,-6, 76,-98.25, 78, 78);`
78 (3.3.3)

Jen při uziti `is(..)`
`max4( $\pi$ , 5);`
5 (3.3.4)

`max4(a, 5)`
 a (3.3.5)

`max4(5, a)`
5 (3.3.6)

Nyní se podívejme na cyklus **for-in-do**. Mějme seznam čísel, které chceme postupně sčítat, dokud nedosáhneme určité hodnoty.

`cisla := [1, 4, 6, 7, 12, 15, 20]`
 $[1, 4, 6, 7, 12, 15, 20]$ (3.3.7)

`> cisla1 := [1, 2];`
 $cisla := [1, 2]$ (3.3.8)

`mmax := 0;`
0 (3.3.9)

for z **in** `cisla` **while** $mmax \leq 30$ **do**
 `mmax := mmax + z`
end do
3 (3.3.10)

`> for z in cisla while mmax ≤ 30 do`
 `mmax := mmax + z;`
 end do;
 `mmax;`
45 (3.3.11)

`>`
Výše uvedený zdrojový kód je snáze čitelný. Všimněme si, že místo proměnné `max` je užitá proměnná `mmax`, a to proto, že `max` je klíčovým slovem systému Maple. V předchozích zdrojových kódech mohla být proměnná `max` používána bez nebezpečí, protože byla deklarována jako lokální, pomocí `local`.

▼ Pokročilé techniky v procedurálním programování v Maple

▼ Klíčová slova a operátory

Systém Maple má podobně jako jakékoliv programovací systémy určitá slova, která v systému mají nějaký význam. Mluvíme zde o tzv. klíčových slovech.

Seznam klíčových slov lze nalézt v nápovědě pomocí

?keywords

Tato klíčová slova jsou chráněná a nelze je tedy užít v jiném významu.

Podobně je to i s operátory. Maple má operátory unární a binární.

?operators[unary]

?operators[binary]

?operators>nullary (reeprezentuje jen %,%%,%%%,%%%)

▼ Identifikátory a jména proměnných

Maple rozlišuje velká a malá písmena. Je tedy case-sensitive. Jména nesmějí začínat číslem.

Identifikátor, který začíná podtržítkem je většinou identifikátor systému Maple s určitým významem. Proto nedoporučuji začínat vlastní identifikátory podtržítkem.

```
> m_name;
```

m_name (4.2.1)

```
> whattype(%);
```

symbol (4.2.2)

```
> 1m_nam
```

Identifikátory lze vytvořit i pomocí více slov. Udělá se to následovně

```
> `Toto je identifikator`;
```

Toto je identifikator (4.2.3)

```
> whattype(%);
```

symbol (4.2.4)

Maple má také identifikátory, které reprezentují určitá nastavení systému. Více naleznete v nápovědě.

?ininames

?anames

Jde např. o proměnnou *Digits*, která reprezentuje počet platných cifer

Digits

10 (4.2.5)

evalf(π)

3.141592653589793

$$\text{Digits} := 100 \qquad 3.141592654 \qquad (4.2.6)$$

$$\text{evalf}(\pi) \qquad 100 \qquad (4.2.7)$$

$$\text{evalf}(\pi) \qquad 3.141592653589793238462643383279502884197169399375105820974944592307816\backslash \qquad (4.2.8)$$

$$406286208998628034825342117068$$

$$\text{Digits} := 10 \qquad 10 \qquad (4.2.9)$$

$$\text{evalf}(\pi) \qquad 3.141592654 \qquad (4.2.10)$$

$$\text{evalf}(\pi, 100) \qquad 3.141592653589793238462643383279502884197169399375105820974944592307816\backslash \qquad (4.2.11)$$

$$406286208998628034825342117068$$

Poznámky:

$$\text{solve}\left(\sin(x) = \frac{1}{2}\right) \qquad \frac{1}{6} \pi \qquad (4.2.12)$$

Zobrazení všech řešení
`_EnvAllSolutions := true;`

$$\text{solve}\left(\sin(x) = \frac{1}{2}\right) \qquad \text{true} \qquad (4.2.13)$$

$$\text{solve}\left(\sin(x) = \frac{1}{2}\right) \qquad \frac{1}{6} \pi + \frac{2}{3} \pi_{_B11\sim} + 2 \pi_{_Z11\sim} \qquad (4.2.14)$$

Seznam identifikátorů v předchozím

$$\text{indets}(\%, \text{name}) \qquad \{\pi, _B11\sim, _Z11\sim\} \qquad (4.2.15)$$

> `about(%)`

```
{Pi, _Z11, _B11}:
  is used in the following assumed objects
  [_Z11] assumed integer
  [_B11] assumed OrProp(0,1)
  [Pi] assumed Pi
```

$$_EnvAllSolutions := \text{false}; \qquad \text{false} \qquad (4.2.16)$$

▼ Zobrazení kódu procedury

K zobrazení kódu procedur je možné použít následující konstrukci.

interface(verboseproc = 2)

1

(4.3.1)

print(int)

proc()

(4.3.2)

option *Copyright (c) 1997 Waterloo Maple Inc. All rights reserved.;*

local *answer;*

if *nargs = 2*

and *type(args[2], =('name', '{complex(float) ..algebraic,*
algebraic ..complex(float) }')) **then**

try

answer := evalf('int'(args));

if *type(answer, 'complex(float))* **then**

return *answer*

end if

catch:

end try

end if;

_EnvIntWarning :=

evalb(kernelopts('level') <= 23

or *kernelopts('level') <= 49 and _Env_assuming_recursion_level = 0); if*

_EnvIntWarning **then**

_EnvIntWarning := SimpleQueue()

end if;

if *has([args], {'AllSolutions', 'AllSolutions' = true})* **then**

_EnvAllSolutions := true

end if;

answer :=

int/int([args], Digits, _EnvCauchyPrincipalValue, _EnvAllSolutions,
_EnvContinuous);

if *answer = FAIL* **then**

error "wrong number (or type) of arguments"

end if;

answer

end proc

Následující příklad ukazuje, že zdrojový kód některých funkcí zobrazení nelze, protože jsou přímo zkompileované v jádru.

print(lhs)

proc() option builtin; 244 end proc (4.3.3)

eval(log)

proc(x::algebraic) (4.3.4)

option Copyright (c) 1992 by the University of Waterloo. All rights reserved.;

local *a, x1*;

if *nargs* <> 1 **then**

error "expecting 1 argument, got %1", *nargs*

elif *type(procname, 'indexed')* **then**

a := *op(procname)*;

if not *type([a], ['algebraic'])* **then**

error "invalid index"

elif *type([a, x], ['∞', 'finite'])* **then**

if(hastype([a, x], 'float'), ln(evalf(x)) / ln(evalf(a)), ln(x) / ln(a))

elif *hastype(a, {'∞', 'undefined'})* **then**

if(hastype([a, x], 'nonreal'),

if(hastype([a, x], 'float'), Float(undefined)

*+ Float(undefined) * I, undefined + undefined * I), if(hastype([a, x], 'float'*
), Float(undefined), undefined))

elif *type(a, 'complex(float)')*

or *type(x, 'complex(float)')* **then**

a := *evalf(a)*;

x1 := *evalf(x)*;

evalf(evalf[Digits + 2]('ln'(x1) / 'ln'(a)))

else

ln(x) / ln(a)

end if

else

ln(x)

end if

end proc

▼ Práce s řetězci - string

Řetězce jsou posloupností znaků

"toto je text"	"toto je text"	(4.4.1)
----------------	----------------	---------

"Toto je řetězec"	"Toto je řetězec"	(4.4.2)
-------------------	-------------------	---------

do kterého nelze zapsat proměnnou. Srovnej s víceslovným identifikátorem.

"ahoj" := 5		
Error, illegal use of an object as a name	"ahoj" := 5	
`ahoj` := 5	5	(4.4.3)

Délka řetězce

<i>length</i> ("Jak jsem dlouhý?")	16	(4.4.4)
------------------------------------	----	---------

Prázdný řetězec

""	""	(4.4.5)
----	----	---------

<i>length</i> (%)	0	(4.4.6)
-------------------	---	---------

<i>whattype</i> (%%)	<i>string</i>	(4.4.7)
----------------------	---------------	---------

Pro **spuštění řetězce** jako příkazu Maple se užívá příkaz *parse*

"sin(Pi)"	"sin(Pi)"	(4.4.8)
-----------	-----------	---------

<i>whattype</i> (%);	<i>string</i>	(4.4.9)
----------------------	---------------	---------

<i>parse</i> (%%)	0	(4.4.10)
-------------------	---	----------

Popř. pro přímý výpočet je někdy nutné použít

<i>parse</i> ("sin(Pi)", <i>statement</i>)	0	(4.4.11)
---	---	----------

Pro více informací využijte nápovědy

?*string*

?*StringTools*

?*searchstring*

a := "ahoj";

"ahoj" (4.4.12)

b := "svete";

"svete" (4.4.13)

Spojení řetězcu
cat(a, " ", b)

"ahoj svete" (4.4.14)

a || b || " adasdf";

asvete adasdf (4.4.15)

v1(1..5);

v1, v2, v3, v4, v5 (4.4.16)

▼ Obecná definice procedury

V předchozích kapitolách jsme užívali jen některé vlastnosti procedur. Tento odstavec je určen pro zkompletování informací o tvorbě procedur

jmeno_procedury:=proc(parametry)

local *L*;

global *G*;

options *O*;

description *D*

telo_procedury

end proc;

Více informací naleznete v nápovědě

?**local**

?**global**

?**option**

?**description**

▼ Typová kontrola parametrů

Dalším velmi důležitým aspektem při tvorbě sofistikovaných procedur je typová kontrola vstupních parametrů. Ta se provádí pomocí tzv. čtyřtečky.

Ukažme to na jednoduchém příkladu

> **F:=proc(x::integer,y::integer)**

gcd(x,y) ;

end proc;

F := proc(x:integer,y:integer) gcd(x,y) end proc (4.6.1)

>

Volání bez chyby, zadáváme jen celá čísla.

$F(4, 6)$

2

(4.6.2)

Nyní zkusíme zadat desetinné číslo

$F(4, 6.3)$

Error, (in F) invalid input: F expects its 2nd argument, y, to be of type integer, but received 6.3

A je vypsána chyba, že druhý parametr musí být celé číslo.

Nyní se podívejme na typy systému Maple. Jejich seznam můžeme získat pomocí

$?type$

Pro zjištění typu se používá příkaz

$whattype(F)$

symbol

(4.6.3)

Případně pro porovnání se užívá

$type(F, procedure)$

true

(4.6.4)

$is(F, symbol)$

true

(4.6.5)

Ekvivalentem pro neurčení typu parametru v proceduře je typ *anything*.

Návratový typ funkce se specifikuje stejným způsobem a zapisuje se za závorky s parametry.

```
> F1:=proc(x::numeric)::integer;  
  # navratova hodnota ma byt cele cislo  
  x/2;  
end proc;
```

$F1 := proc() end proc$

(4.6.6)

Následuje volání, které nás přesvědčí, že vše není zcela v pořádku.

$F1(3)$

$\frac{3}{2}$

(4.6.7)

Podle specifikace by měl být výsledek celým číslem a to není. Tak kde je chyba? Na chyby tohoto typu lze upozornit pomocí následující konstrukce.

$kernelopts(assertlevel=2)$

2

(4.6.8)

$F1(3)$

Error, (in F1) assertion failed: F1 expects its return value to be of type integer, but computed 3/2

$F1(3)$

(4.6.9)

V tomto případě výsledek není vypsán, neboť nesplňuje výsledný typ.

Pro vrácení k původnímu nastavení použijeme

<i>kernelopts(assertlevel=1)</i>	2	(4.6.10)
----------------------------------	---	----------

<i>F1(3)</i>	$\frac{3}{2}$	(4.6.11)
--------------	---------------	----------

Druhou možností pro volání parametru funkce odkazem je následující konstrukce, kdy jako parametr bude vstupovat jméno proměnné, do které bude přiřazen výstup.

<pre style="color: red;">> Sqr:=proc(x,y::name) y:=x^2; end proc;</pre>		<pre style="color: blue;">Sqr:=proc(x,y::name) y:=x^2 end proc</pre>	(4.6.12)
--	--	--	----------

Volání je pak následující - je nutné použít uvozovky !

<i>Sqr(3,'vystup')</i>	9	(4.6.13)
------------------------	---	----------

<i>vystup</i>	9	(4.6.14)
---------------	---	----------

Jak je vidět, proměnná *vystup* byla inicializována uvnitř procedury.

Nakonec ještě poznamenejme, že kontrolu typu proměnných lze uvádět i pro definici lokálních ale ne globálních proměnných uvnitř procedury.

```
> F2:=proc(x::anything)
    local i::integer;
    global vystup;
    i:=3;
    vystup:=x+i;
  end proc;
```

<i>F2(5)</i>	8	(4.6.15)
--------------	---	----------

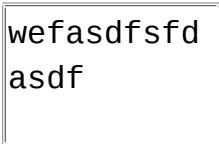
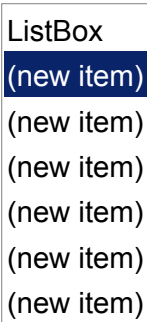
<i>vystup</i>	8	(4.6.16)
---------------	---	----------

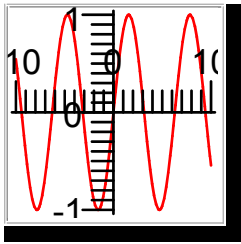
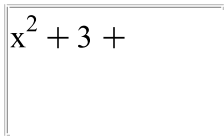
<i>i</i>	<i>i</i>	(4.6.17)
----------	----------	----------

Lokální proměnná *i* není mimo tělo procedury dostupná, globální proměnná ano.

▼ Tvorba interaktivních dokumentů - užití vložených komponent

Jedním ze základních předností nového typu dokumentu je možnost vkládání interaktivních komponent. Jejich seznam, anglický název a komponenta jsou zobrazeny v následující tabulce.

Název	Název komponenty	Komponenta	Nápověda
Tlačítko	Button		<i>?buttonComponent</i>
Výběrové tlačítko	Toggle Button		<i>?togglebutton</i>
Rozbalovací seznam	Combo Box		<i>?ComboBox</i>
Zaškrťovací políčko	Check Box	 CheckBox	<i>?checkbox</i>
Text	Text Area		<i>?textarea</i>
Popisek	Label	La...	<i>?label</i>
Seznam	List Box		<i>?listbox</i>

Posuvník	Slider		<i>?slider</i>
Graf	Plot		<i>?plotComponent</i>
Matematický zápis	Mathematical Expression		? <i>MathExpressionComponent</i>

Tabulka - vložené komponenty

Tyto komponenty zajišťují interaktivitu v dokumentu. Nyní se podívejme na programování těchto komponent.

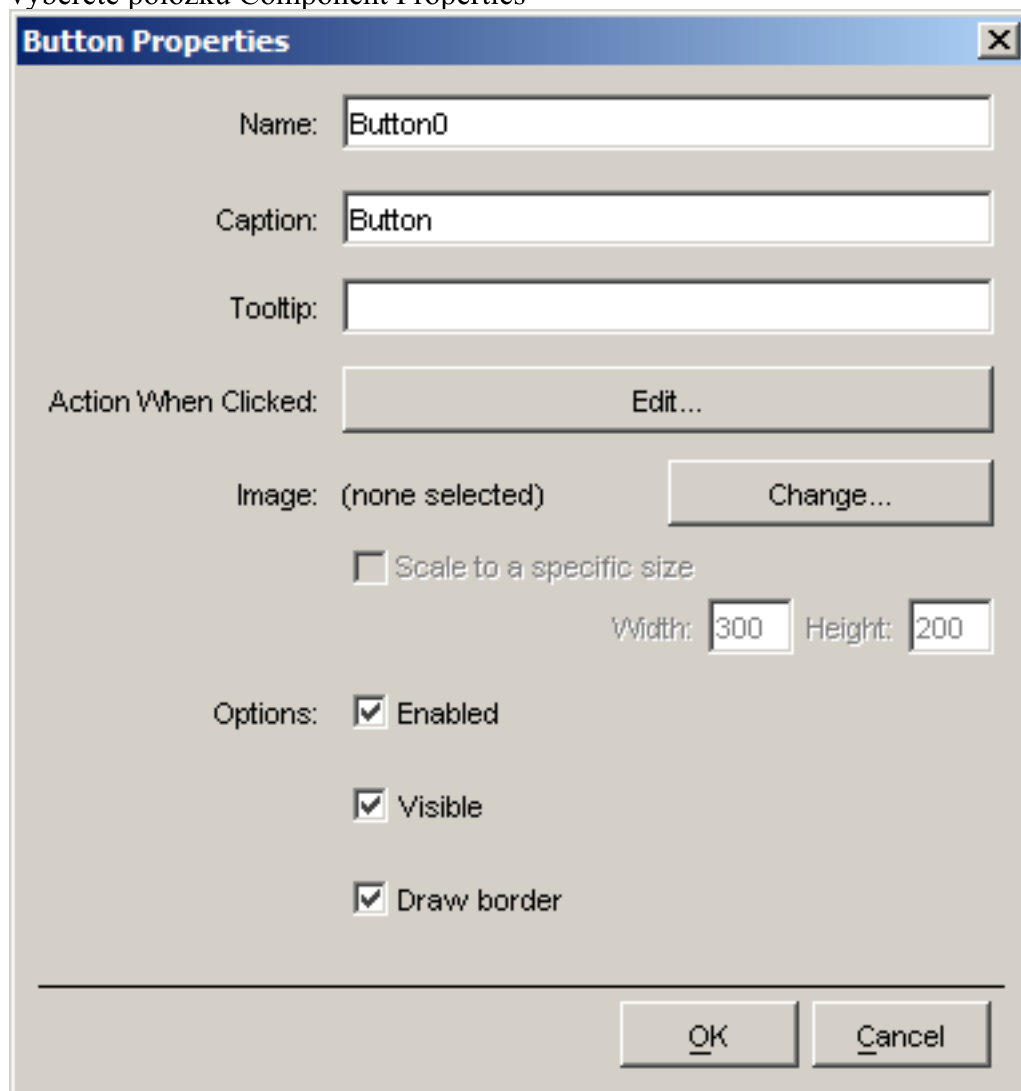
Nyní se podívejme na některé z výše uvedených komponent. U ostatních použijte nápovědy.

▼ Tlačítko - Button

Jednou ze základních komponent je tlačítko. Slouží zejména k provedení určité operace.

Postup práce je následující:

- vložte komponentu Button z palety Components
- klikněte pravým tlačítkem na komponentu
- vyberete položku Component Properties

- všechny položky jsou zřejmé
- pomocí tlačítka Edit lze vkládat zdrojový kód, který ovládá dané operace

Informace o komponentě Button naleznete v helpu systému Maple, např. stlačením tohoto tlačítka

Nápověda ke komponentě Button

Následující příklad ukáže, jak je možné pracovat s komponentou Button

Vytvoříme tlačítko, pomocí kterého spočítáme integrál obsažený v proměnné *il*.

> $i1 := x^2;$

$i1 := x^2$

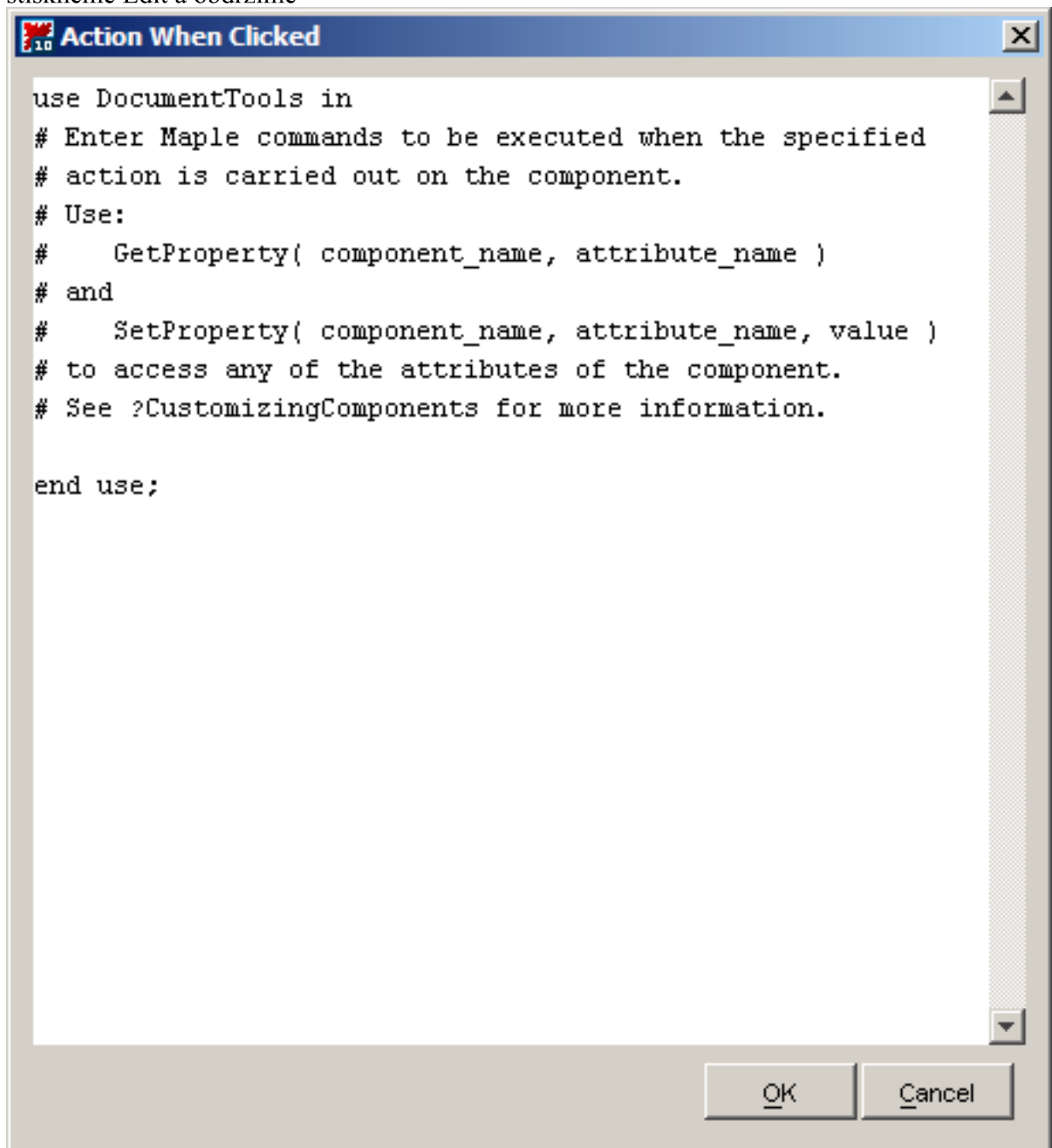
(5.1.1)

>

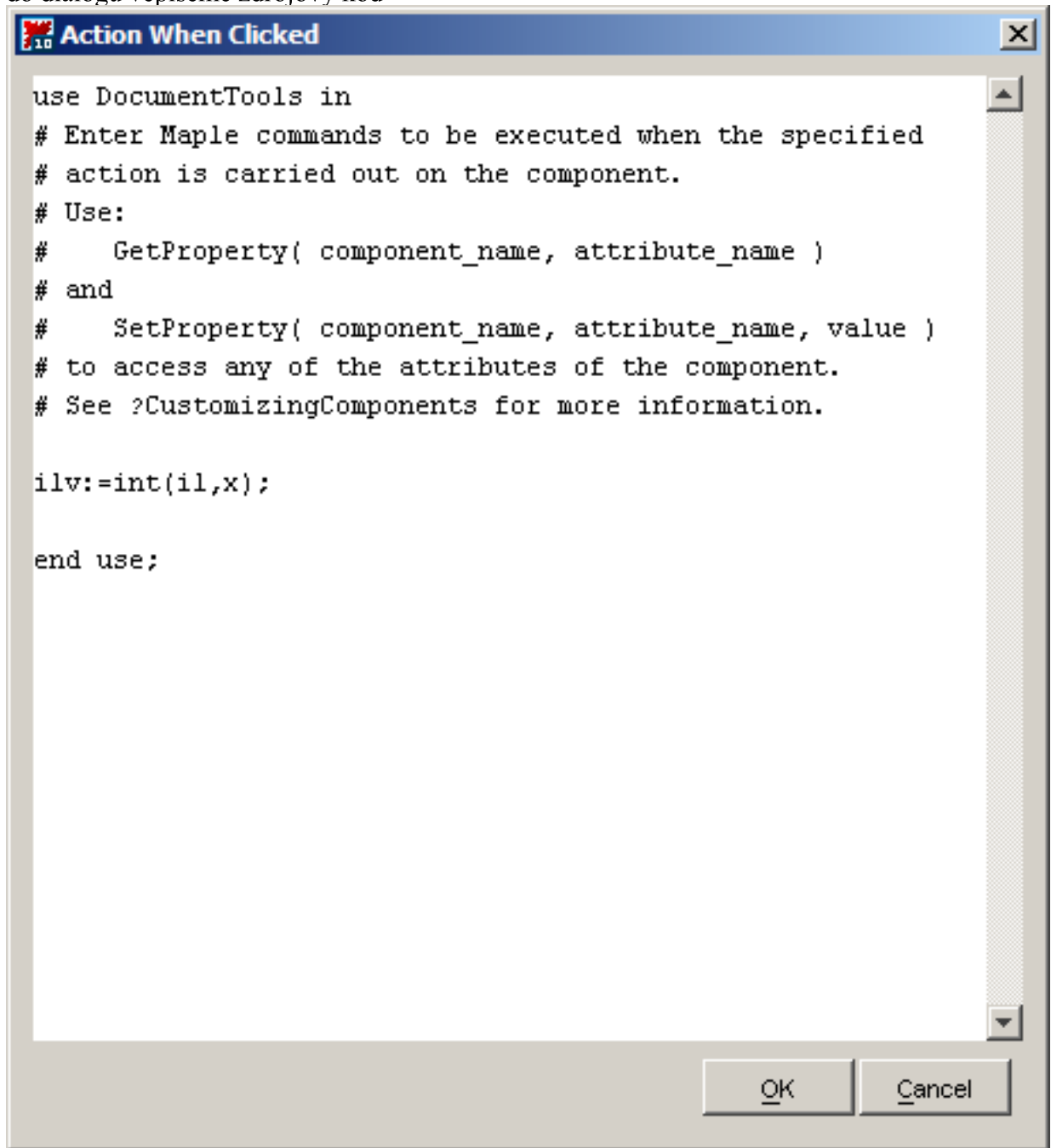
- Vložíme komponentu Button

Button

- kontextová nabídka -> Component Properties
- stiskneme Edit a obdržíme

- do dialogu vepíšeme zdrojový kód

- otestujeme, zda byla integrace provedena

> **ilv;**

$$\frac{1}{3} x^3$$

(5.1.2)

>

Jak jste si již možná všimli, v dialogu je v poznámkách napsáno, jakým způsobem je možné nastavovat a získávat hodnoty z daných komponent.

Používají se následující dvě funkce ***GetProperty*** a ***SetProperty*** z knihovny ***DocumentTools***.
?DocumentTools

?*DocumentTools, GetProperty*

?*DocumentTools, SetProperty*

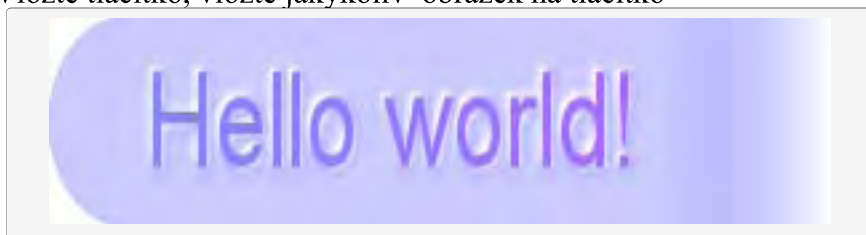
Každá komponenta má určité vlastnosti, které lze najít v helpu. Komponenta Button má vlastnosti shrnuté následující tabulce

Tabulka vlastností komponenty Button

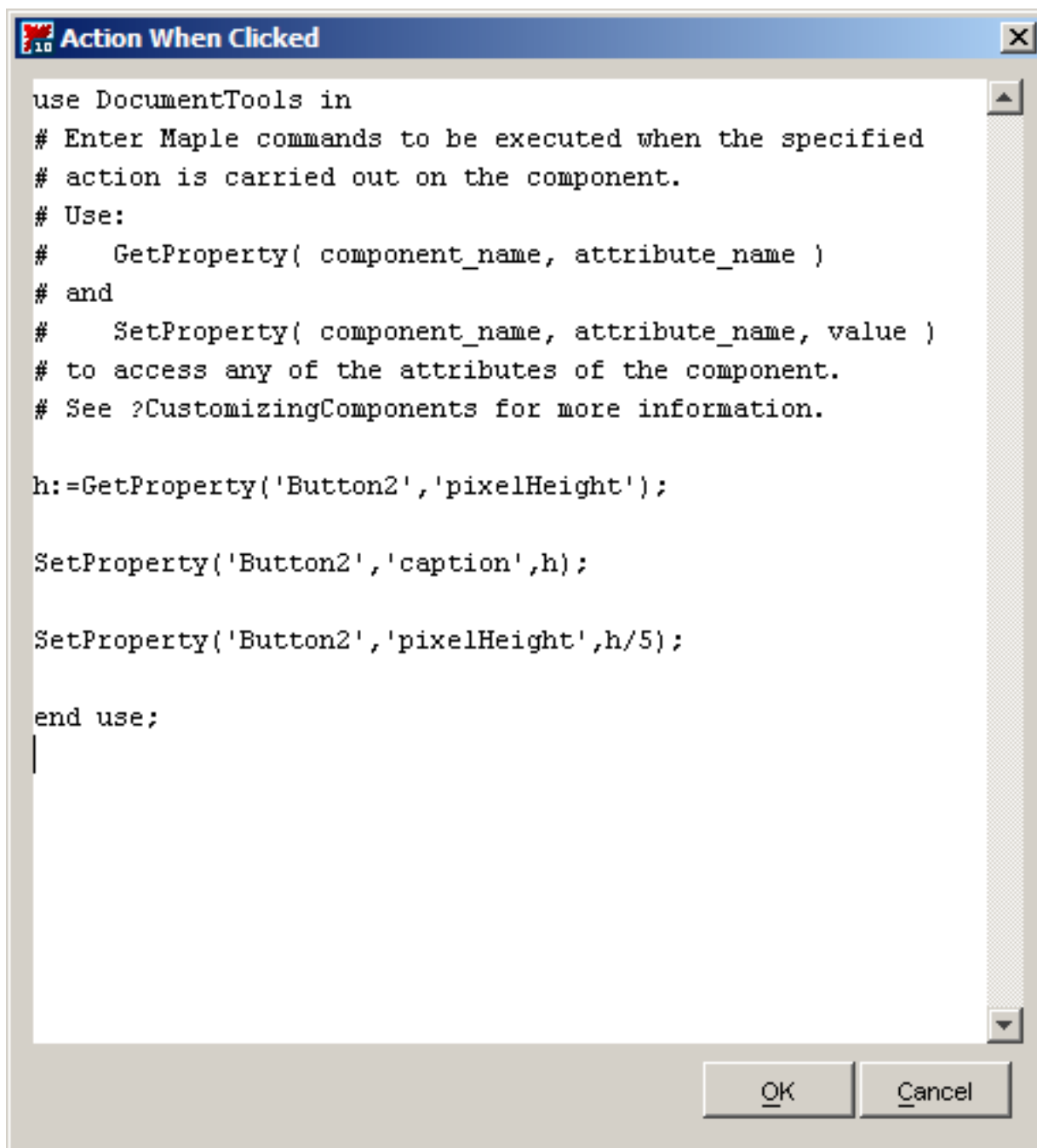
Název vlastnosti = hodnota	Popis
caption = string	Popisek, který je zobrazen na tlačítku
enabled = true or false	Určuje, zda je dostupný a nebo ne
image = name or string	Určuje zobrazení obrázku na tlačítku
pixelHeight = posint	Výška obrázku v pixelech
pixelWidth = posint	Šířka obrázku v pixelech
showBorders = true or false	Určuje, zda jsou zobrazeny okraje
tooltip = string	Zobrazuje tooltip u tlačítka
useSpecifiedSize = true or false	Určuje, zda je použita specifická velikost (viz help)
visible = true or false	Určuje, zda je komponenta viditelná a nebo ne

Na dalším příkladu ukážeme, jakým způsobem lze změnit komponentu. Změníme velikost tlačítka při jeho stisknutí.

- Vložte tlačítko, vložte jakýkoliv obrázek na tlačítko

- změňte kód při stisku tlačítka

- A nyní stiskněte několikrát tlačítko. Výška obrázku se bude vždy o 5 pixelů zvětšovat

▼ Tlačítko Toggle Button

Tlačítko Toggle Button je analogické a proto jej nebudeme probírat.

Zkuste však vytvořit jednoduchou situaci, kdy do nějaké proměnné budete vypisovat, zda je tlačítko stisknuto a nebo ne

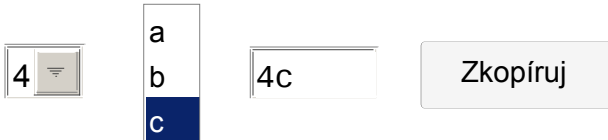
▼ Rozbalovací seznam Combo Box a List Box

ComboBox a ListBox jsou dvě komponenty, které jsou si velmi podobné. Rozdíl je jen v zobrazení jednotlivých položek. Podívejme se na práci s těmito komponentami.

Přehled vlastností obou komponent

caption = string	Nadpis komponenty
enabled = true or false	Udává, zda je komponenta dostupná
itemlist = symbol (combobox) itemList = list (listbox)	Obsahuje seznam všech položek v množině a nebo seznamu.
tooltip = string	Nastavuje tooltip
value = string	Udává vybranou hodnotu
visible = true or false	Udává, zda je komponenta viditelná

- Vložte ComboBox, ListBox, TextArea a Button

- Přejmenujte komponentu ComboBox na MujCombo

ComboBox Properties [X]

Name:

Tooltip:

Item List:

Selected Item: ▼

Action When Selection Changes:

Options: ☒ Enabled
☒ Visible

- Přejmenujte komponentu ListBox na MujList

ListBox Properties [X]

Name:

Tooltip:

Item List:

Selected Item: ▼

Action When Selection Changes:

Options: ☒ Enabled
☒ Visible

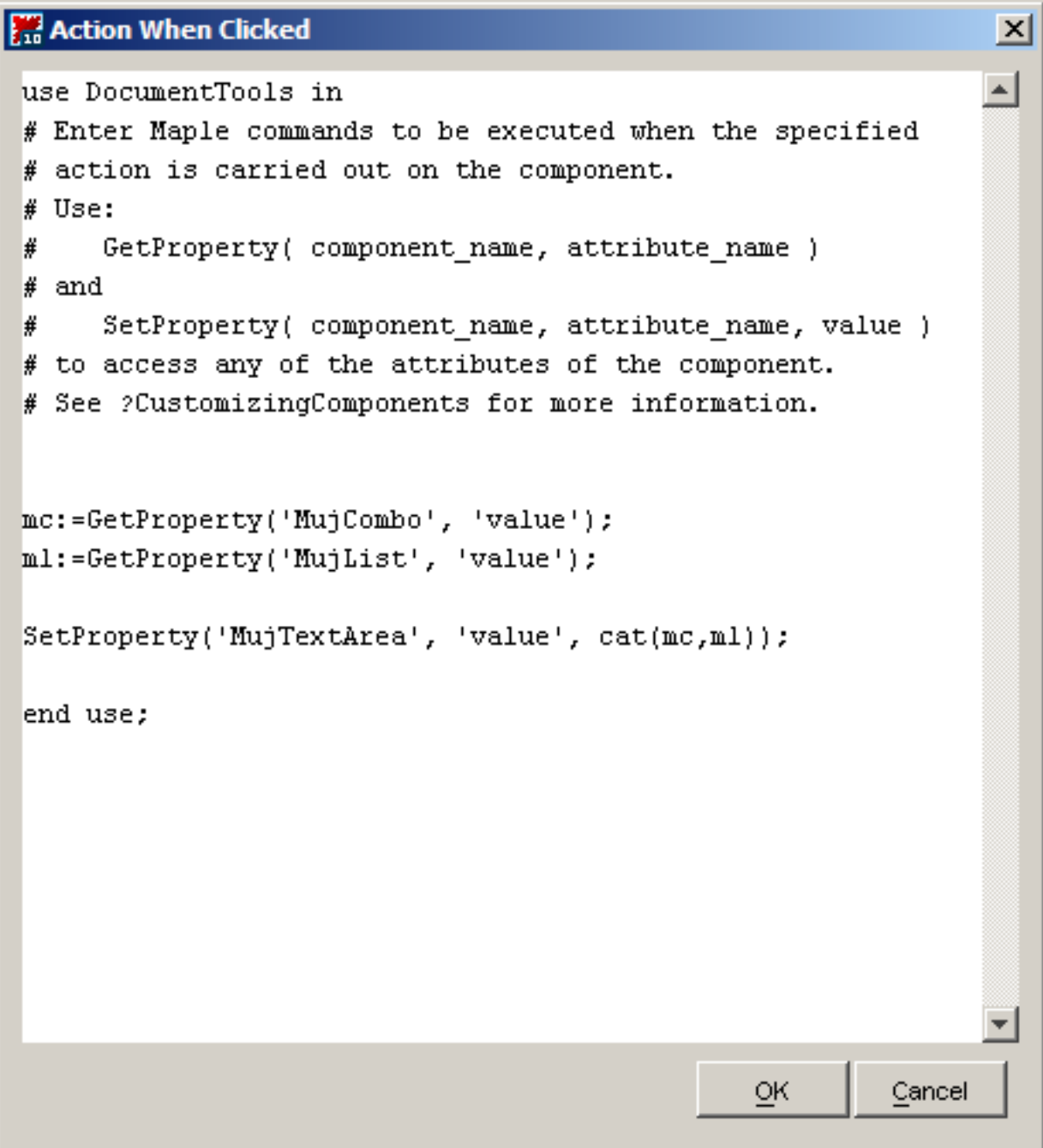
- Přidejte do MujBox několik položek a to pomocí tlačítka Edit

The screenshot shows a Java Swing window titled "MujBox". Inside the window, there is a list box with a header "Item". The list contains nine items, indexed from 0 to 8. Item 0 is selected and highlighted in dark blue. Below the list, there are four buttons: "Add", "Insert", "Remove", and "OK". The "Add" button is highlighted with a dashed border. To the right of these buttons is a "Cancel" button. The window has a standard Mac OS X-style title bar with a red close button, a yellow maximize button, and a green window control button.

Item
0
1
2
3
4
5
6
7
8

Buttons: Add, Insert, Remove, OK, Cancel

- Nyní pomocí tlačítka budeme přesouvat hodnoty vybrané položky z MujCombo a z MujList do TextArea. Pomocí funkce *cat* spojíme oba řetězce dohromady.

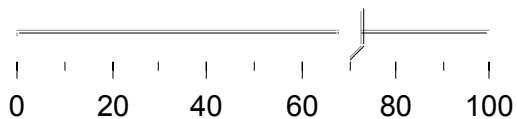
▼ Posuvník a graf - Slider a Plot

Vysvětlení těchto dvou komponent spojíme do jedné kapitoly, neboť jejich spojení velmi efektivní a efektivní.

Podívejme se nejprve na jednotlivé komponenty.

▼ *Slider*

Nápovědu získáte pomocí
?slider

Následující tabulka uvádí dostupné vlastnosti dané komponenty

Vlastnost	Popis
caption = string	Jen pro čtení - Slider
enabled = true or false	Udává, zda je komponenta aktivní.
filled = true or false	Udává, zda jsou zobrazeny body. Defaultní je true
lower = int	Nejnižší hodnota. Defaultní je 0.
majorTicks = posint	Interval mezi hlavními čárkami. Defaultní je 20.
minorTicks = posint	Interval mezi vedlejšími čárkami. Defaultní je 10.
showLabels = true or false	Indikuje, zda jsou zobrazeny popisky.
showTicks = true or false	Zobrazuje čárky.
snapToTicks = true or false	Indikuje, zda má jezdec přiskakovat k hodnotám značeným čárkami.

tooltip = string	Nápověda ke komponentě.
upper = int	Horní hranice.
value = posint	Aktuální hodnota.
vertical = true or false	Indikuje, zda je posuvník zobrazen svisle a nebo vodorovně.
visible = true or false	Indikuje, zda je komponenta viditelná.

Je nutné poznamenat, že některé vlastnosti jsou jen pro čtení a nebo pro zápis. Informace jsou dostupné v nápovědě k dané komponentě.

Příklad bude uveden níže.

▼ **Plot**

Komponenta Plot je určena pro zobrazování grafických výstupů. Následující tabulka uvádí dostupné vlastnosti. Informace lze nalézt v nápovědě `?PlotComponent`

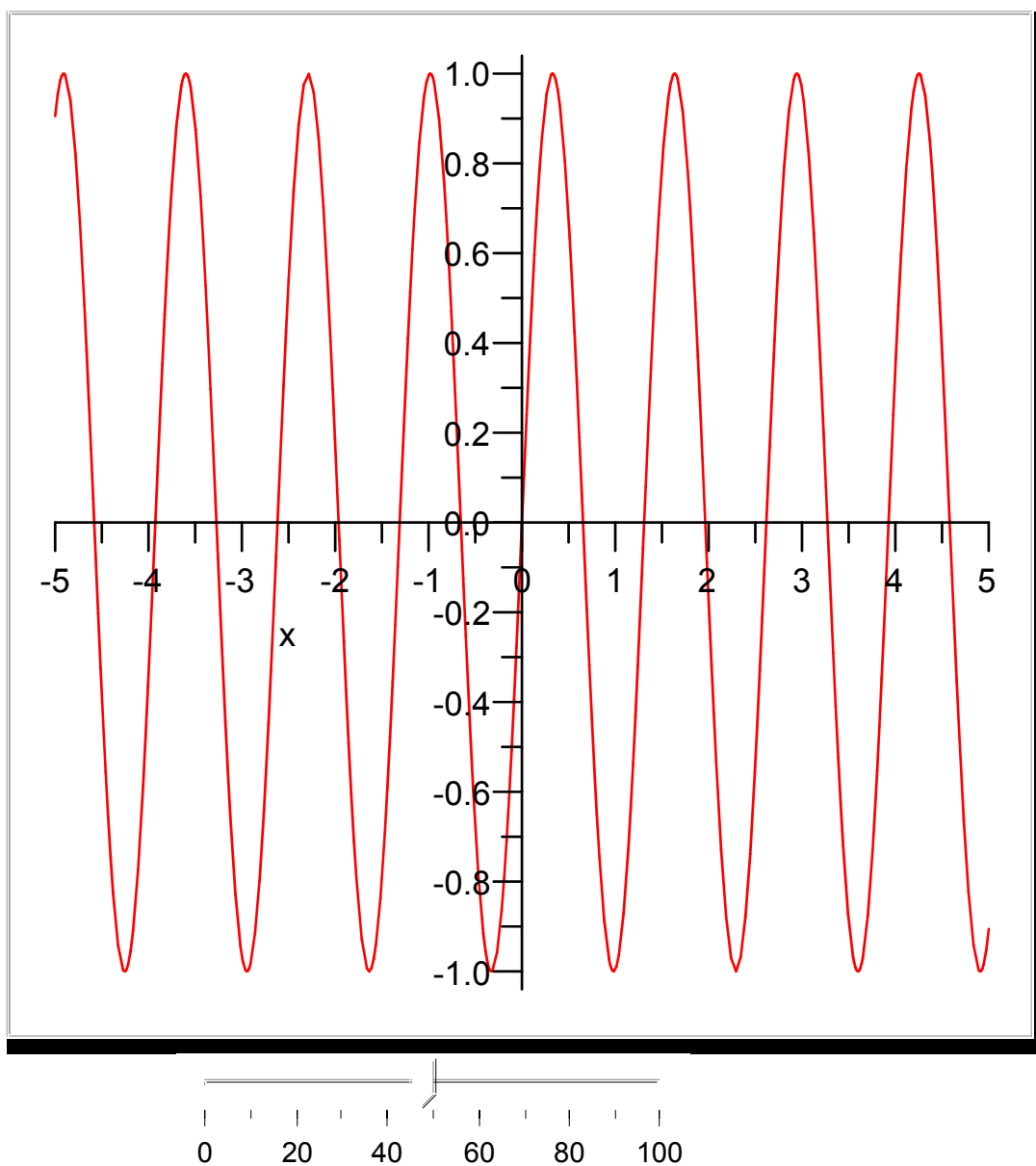
Vlastnosti	Popis
continuous = true or false	Indikuje, zda je animace přehrávána kontinuálně a nebo po snímcích.
delay = posint	Časová mezera v milisekundách mezi jednotlivými snímky. Defaultní hodnota je 100.
frame = posint	Aktuálně zobrazený snímek.
frameCount = posint	Počet zobrazených snímků.
frameBackwards = true or false	Pokud je true, je zobrazen předchozí snímek sekvence. Pokud je animace přehrávána, tak se zastaví.
frameForwards = true or false	Pokud je true, je zobrazen následující snímek sekvence. Pokud je animace přehrávána, tak se zastaví.
pause = true or	Nastavením true se animace

false	zastaví.
pixelHeight = posint	Výška obrázku v pixelech. Dafaultní je 400px.
pixelWidth = posint	Šířka obrázku v pixelech. Dafaultní je 400px.
play = true or false	Nastavení na true začne přehrávat animaci nebo ji pozastaví (pauza).
`stop` = true or false	Nastavením true je animace zastavena. Protože (stop) je také klíčové slovo, je nutné uzavřít ho do uvozovek (``)
toEnd = true or false	Nastavením na true se animace přesune na konec. V případě přehrávání animace se zastaví.
toStart = true or false	Nastavením na true se animace přesune na začátek. V případě přehrávání animace se zastaví.
value = plot command	Hodnota, která má být zobrazena (musí to být PLOT struktura), tj. příkazy plot, plot3d nebo nějaká z vykreslovacích funkcí popř. uživatelem definovaná struktura PLOT nebo PLOT3D
visible = true or false	Udává, zda je komponenta viditelná.

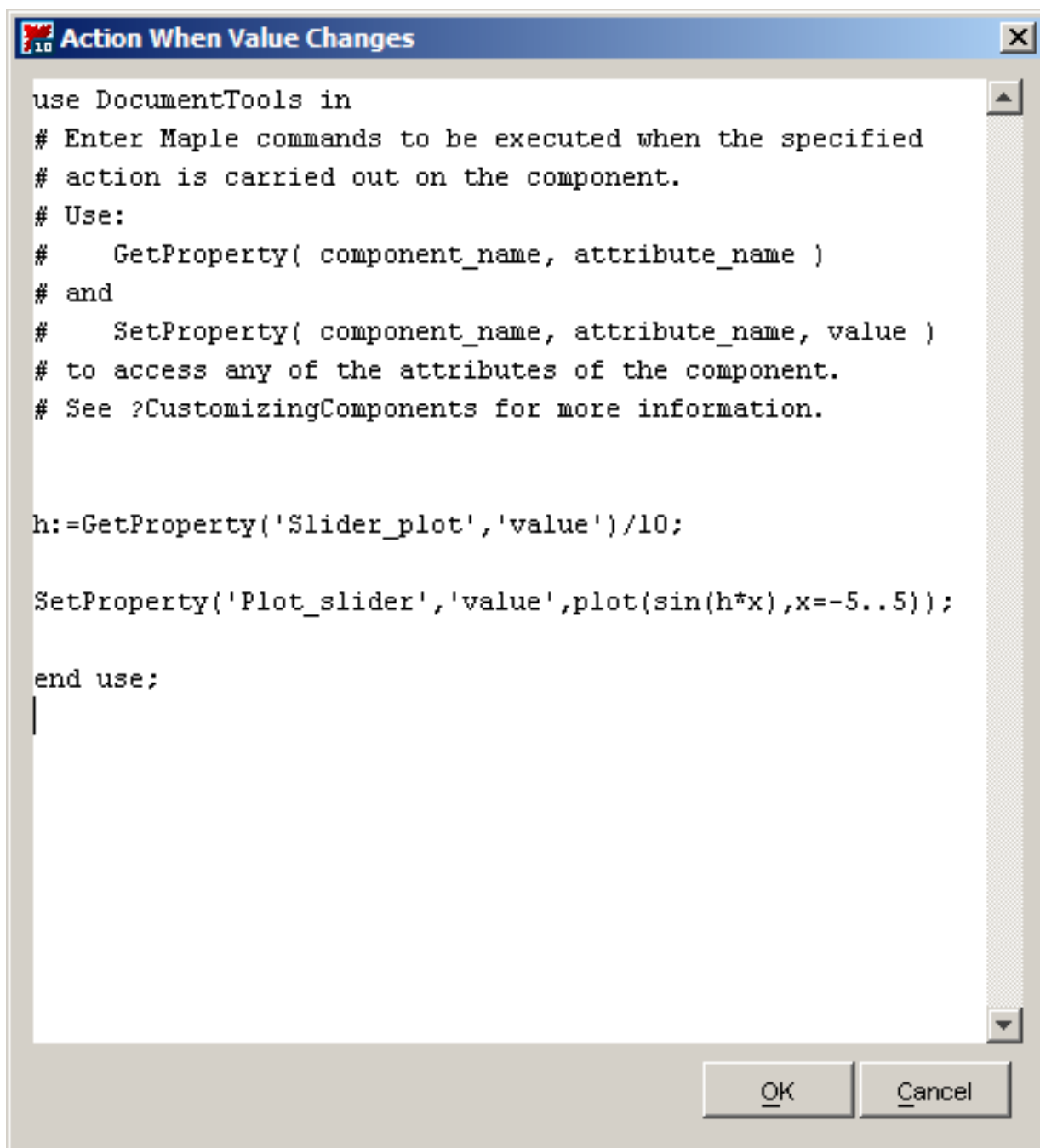
Více informací o vlastnostech a jejich dostupnosti lze najít v nápovědě.
?PlotComponent

Nyní se uvedeme velmi efektní aplikaci těchto dvou komponent. Aplikace bude vykreslovat křivku v závislosti na daném parametu. Příklad po té rozšíříme pomocí komponent Text Area a MathExpression.

- Vložme komponenty Slider a Plot a pojmenujme je jako Slider_plot a Plot_slider

- Pomocí tlačítka Edit z dialogu komponenty Slider_plot vepíšeme požadovanou funkci.

- Pomocí jezdce se nyní mění grafika v komponentě Plot_slider

$$h := \frac{\text{GetProperty}('Slider_{Plot}', 'value')}{10};$$

▼ Label, TextArea a Mathematical Expression

Všchny tyto tři komponenty jsou určeny pro zobrazování určitých textů. Komponenta Label se hodí k velmi jednoduchým aplikacím a zobrazování spíše popisů apod. Komponenta TextArea je určena k zadávání vstupů od uživatele. Poslední komponenta MathExpression je určena pro zobrazování matematických výstupů, které jsou vnitřně uloženy ve formátu MathML..

Práci s těmito komponentami ukážeme na příkladu. Vlastnosti všech tří komponent naleznete vždy v příslušné nápovědě:

?LabelComponent

?TextAreaComponent

?MathExpressionComponent

Vložme komponenty TextArea a MathExpression a přejmenujme je na **TA_me** a **ME_ta**. Nakonec vložte tlačítko s názvem **Button_TAME**.

$2 \cdot \cos(x) \cdot \sin(x) + 3 \cdot \sin(x - 6x^2)$

$\int (2 \cos(x) \sin(x) - 3 \sin(-x + 6x^2)) dx$

$$= \sin(x)^2 - \frac{1}{4} \sqrt{2} \sqrt{\pi} \sqrt{6} \left(\cos\left(\frac{1}{24}\right) \right)$$

$$\text{FresnelS}\left(\frac{1}{6} \frac{\sqrt{2} \sqrt{6} \left(6x - \frac{1}{2}\right)}{\sqrt{\pi}}\right)$$

$$- \sin\left(\frac{1}{24}\right) \text{FresnelC}\left(\frac{1}{6} \frac{\sqrt{2} \sqrt{6} \left(6x - \frac{1}{2}\right)}{\sqrt{\pi}}\right)$$

Spočítej integrál

- změníme názvy komponent

TextArea Properties

X

Name:

TA_me

Tooltip:

Visible Character Width:

50

Visible Rows:

3

Contents:

Edit...

Action When Contents Change:

Edit...

Options:

☒ Enabled

☒ Visible

☒ Editable

☒ Automatic Text Wrapping

OK

Cancel

Button Properties [X]

Name:

Caption:

Tooltip:

Action When Clicked:

Image: (none selected)

☐ Scale to a specific size

Width: Height:

Options: ☒ Enabled

☒ Visible

☒ Draw border

MathContainer Properties [X]

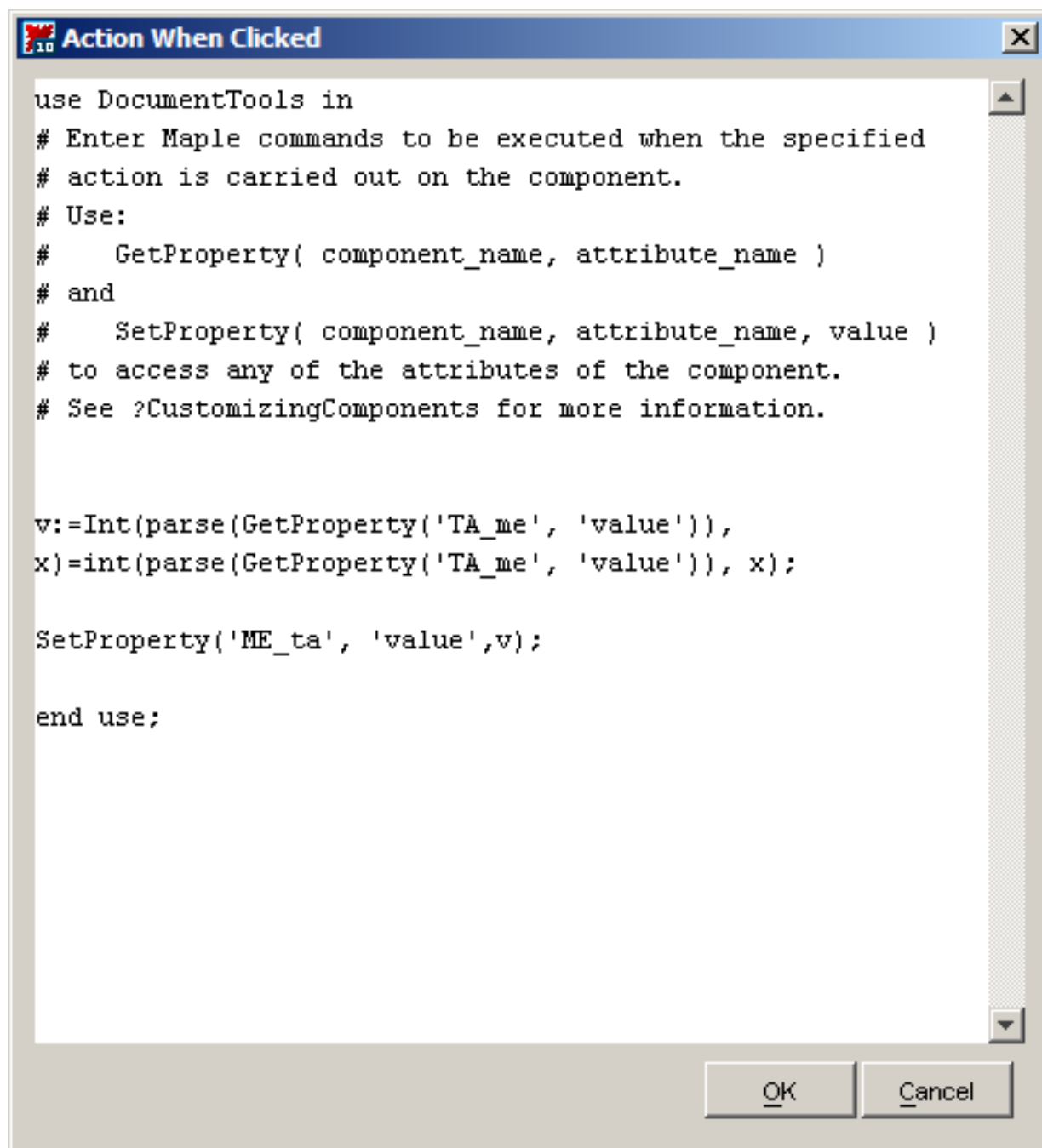
Name:

Width in Pixels:

Height in Pixels:

Options: ☒ Visible

- vložíme akci do tlačítka pomocí Edit

Pokud jde o ostatní neprobrané komponenty, práce s nimi a jejich vlastnosti jsou velmi podobné s těmi probranými.

Následující příklad ukazuje komplexní použití komponent.

▼ Příklad

Tento příklad je ukázkou užití výše probraných komponent jako celku. Není zde vysvětlen postup práce, neboť je shodný s výše uvedenými postupy. Na konkrétní zdrojový kód jednotlivých komponent se podívejte pomocí Dialogu vlastností.

Pokročilý příklad užití kom...

$\sin(x^2+3)+\cos(x)+1$

Derivace

Integrace

Vykresli vše dohromady

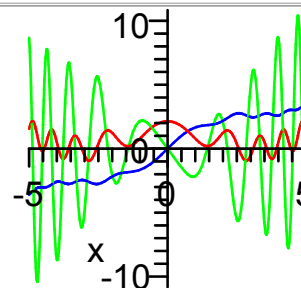
$\int (\sin(x^2 + 3) + \cos(x) + 1) dx$

$$x = \frac{1}{2} \sqrt{2} \sqrt{\pi} \left(\cos(3) \right.$$

$$\text{FresnelS} \left(\frac{\sqrt{2} x}{\sqrt{\pi}} \right)$$

$$+ \sin(3)$$

$$\text{FresnelC} \left(\frac{\sqrt{2} x}{\sqrt{\pi}} \right) \Bigg] + \sin$$

Puvodni funkce

Derivovana funkce

Integrovana funkce

▼ Technologie Maplet

Tato kapitola se zabývá technologií Maplet, která byla uvedena spolu se systémem Maple 8. Tato technologie postavená na Javě však byla již k dispozici jako dodatek k verzi Maple 7. Technologie Maplet je určena pro vytváření uživatelských dialogů či aplikací, které budou poskytovat uživateli velmi pohodlné a přehledné prostředí pro řešení daného problému. V současné době jsou Maplety součástí téměř každé nově přidané rozšiřující knihovny. Stežejní součástí jsou zejména ve všech částech knihovny Student (?*Student*)

Nebudeme se zabývat nějakou teorií a hned přejdeme ke tvorbě mapletů. Začneme nejprve s těmi nejjednoduššími, pak si představíme jednotlivé elementy a nakonec si ukážeme vytváření mapletů pomocí tzv. Maplet Builderu (?*MapletBuilder*). Příklady jsou analogické těm z nápovědy.

Pro práci s Maplety je určena knihovna Maplets, která obsahuje další podknihovny:

- Maplets[Elements] - ?*Maplets[Elements]*
- Maplets[Tools] - ?*Maplets[Tools]*
- Maplets[Utilities] - ?*Maplets[Utilities]*

Postupně si tyto knihovny a příkazy v nich probereme.

▼ První Maplet

Tento první Maplet vypisuje tradičně pozdrav světu.

Nejvyšším elementem všech Mapletů musí být element Maplet z Maplets[Elements].

```
> restart;  
> with(Maplets[Elements]);  
[Action, AlertDialog, Argument, BorderLayout, BoxCell, BoxColumn, BoxLayout,  
BoxRow, Button, ButtonGroup, CheckBox, CheckBoxMenuItem, CloseWindow,  
ColorDialog, ComboBox, ConfirmDialog, DropDownBox, Evaluate, FileDialog,  
Font, GridCell, GridCell2, GridLayout, GridRow, HorizontalGlue, Image,  
InputDialog, Item, Label, ListBox, Maplet, MathMLEditor, MathMLViewer, Menu,  
MenuBar, MenuItem, MenuSeparator, MessageDialog, PasswordField, Plotter,  
PopupMenu, QuestionDialog, RadioButton, RadioButtonMenuItem, Return,  
ReturnItem, RunDialog, RunWindow, SetOption, Shutdown, Slider, Table,  
TableHeader, TableItem, TableRow, TextBox, TextField, ToggleButton, ToolBar,  
ToolBarButton, ToolBarSeparator, VerticalGlue, Window]  
>
```

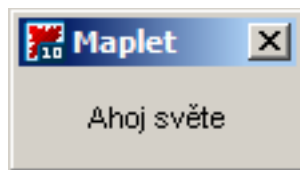
(6.1.1)

Pro zobrazení mapletu se používá funkce **Display**, která je přímo v knihovně **Maplets**.

```
> with(Maplets);  
[Display, Elements, Examples, Tools, Utilities]  
> Display( Maplet( ["Ahoj světe"] ));
```

(6.1.2)

Výstupem je nejjednodušší maplet -

Všimněte si seznamu uvnitř funkce Maplet. Více se dozvíte v dalším odstavci.

▼ Seznam v Mapletu

Maplet je definován užitím tzv. box layout struktury. Tato struktura je založena na konceptu vložených seznamů do základního seznamu. Seznam je uzavřen do hranatých závorek [].

```
> seznam:=[1,5,7];
```

seznam := [1, 5, 7] (6.2.1)

```
>
```

Vložený seznam do seznamu je např. následující

```
> sez:=[1, [1,3,5],[2,6],[2, [1,2,3],2],2];
```

sez := [1, [1, 3, 5], [2, 6], [2, [1, 2, 3], 2], 2] (6.2.2)

```
> sez[4,2,1];
```

1 (6.2.3)

Při psaní mapletu jsou texty, vstupy a další elementy definovány v hlavním seznamu, jak již bylo vidět na prvním příkladu

▼ Vložení tlačítka

Nyní do předchozího mapletu vložíme tlačítko OK, které maplet zavře pomocí funkce **Shutdown**, která je opět v knihovně *Maplet[Elements]*

```
> restart:
> with(Maplets):with(Maplets[Elements]):
> Display(
    Maplet( # spusteni mapletu - hlavni povinna komponenta
      [ # hlavni seznam
        "Ahoj světe" ,
        Button("OK", Shutdown()) # tlacitko OK
      ]
    )
)
```

```
);  
>
```

Protože je tlačítko i nápis v hlavním seznamu jsou zobrazeny podsebou. Pokud bychom je chtěli mít vedle sebe, museli bychom obě položky uzavřít do dalšího seznamu.

```
> restart:  
> with(Maplets):with(Maplets[Elements]):  
> Display(  
    Maplet( # spusteni mapletu - hlavni povinna komponenta  
        # pomoci window lze menit vlastnosti Maplet  
        [  
            # hlavni seznam  
            [  
                # vnitřní seznam  
                "Ahoj světe" ,  
                Button("OK", Shutdown()) # tlačítko OK  
            ]  
        ]  
    )  
);  
>
```

▼ Přidání nadpisu do titulku mapletu (dialogu)

Nyní do předchozího mapletu přidáme nadpis dialogu. Pro určení specifických možností dialogu je nutné užít elementu Window, který však není vložen do hlavního seznamu, neboť jde o specifikaci hlavního okna mapletu. Vše je zřejmé z následujícího kódu.

```
> restart:  
> with(Maplets):with(Maplets[Elements]):  
> Display(  
    Maplet( # spusteni mapletu - hlavni povinna komponenta  
        Window  
        (  
            # pomoci window lze menit vlastnosti Maplet  
            'title'="Toto je titulek",  
            'width'=300,  
            'height'=500,  
            [  
                # hlavni seznam  
                [  
                    # vnitřní seznam  
                    "Ahoj světe" ,  
                    Button("OK", Shutdown()) # tlačítko OK  
                ]  
            ]  
        )  
    )  
);  
>
```

```

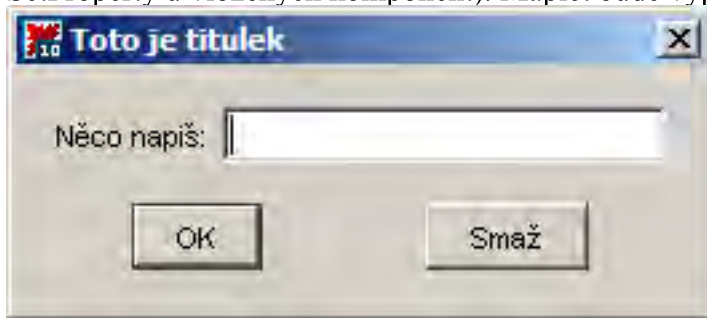
        Button("OK", Shutdown()) # tlačítko OK
    ]
]
)
)
);

```

▼ Přidání editačního pole

Následující příklad přidá do mapletu další tlačítko a editační pole. Tlačítko editační pole smaže. Text ahoj světe bude nahrazen textem "Něco napiš".
 Editační pole se vkládá jako *TextField* element s názvem *TF1* a bude prázdné. Komponenta *TextField* je jednořádkové textové pole. Víceřádkové je vytvářeno pomocí komponenty *TextBox*. Odpovídající kód tedy je *TextField['TF1']()*.

K textovému poli bude druhé tlačítko přistupovat pomocí funkce *SetOption* (analogie s funkcí *SetProperty* u vložených komponent). Maplet bude vypadat jako

Z toho důvodu je nutné uzavřít jak popisek a textové pole do vnitřního seznamu, stejně jako obě tlačítka - tedy konstrukce s hlavním seznamem bude vypadat
 [[popisek, textovepole], [tlacitko ok, tlacitko smaz]]

Dále budeme požadovat vrácení hodnoty v textovém poli při zavření pomocí tlačítka OK. Toho docílíme tím, že do funkce *Shutdown* složíme seznam s názvy komponent, ze kterých chceme hodnoty vrátit. Tedy v našem případě *Button("OK", Shutdown(['TF1']))*;

Kompletní výpis

```

> restart:
> with(Maplets):with(Maplets[Elements]):
> Display(
    Maplet( # spusteni mapletu - hlavni povinna komponenta
        Window
        (      # pomoci window lze menit vlastnosti Maplet
            'title'="Toto je titulek",
            [      # hlavni seznam

```

```

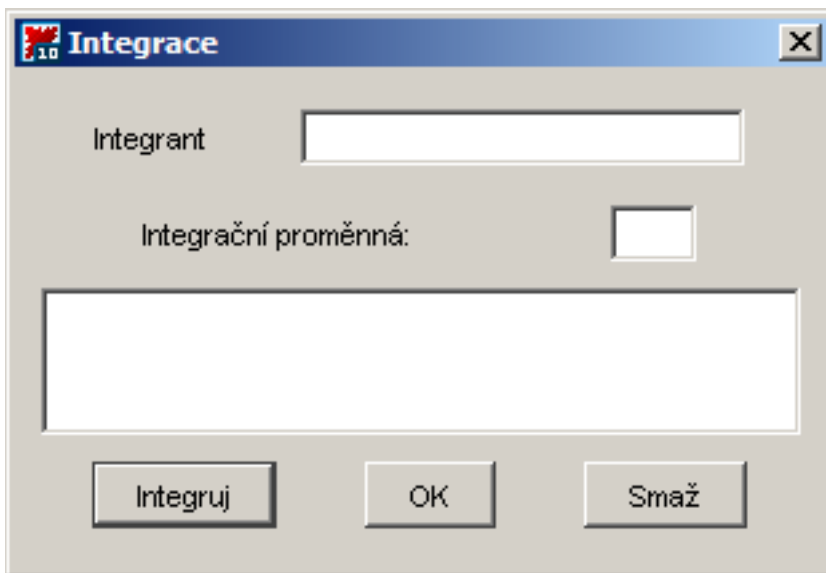
[      # vnitřní seznam - pro seskupení elementu
  "Něco napiš:" ,
  TextField['TF1']()
],
[      # vnitřní seznam - pro seskupení elementu
  Button("OK", Shutdown(['TF1'])), # tlačítko OK s
navratovou hodnotou
  Button("Smaž", SetOption('TF1' = "")) # tlačítko
smaz
]
]
)
)
);

[""]
(6.5.1)
>

```

▼ Zaslání výpočtu do mapletu

Tento příklad ilustruje zaslání výpočtu do mapletu. Maplet bude vypadat jako na obrázku. Bude využita komponenta **TextBox**, která je víceřádkovým ekvivalentem *TextFieldu*.

Komponentami budou (zhora a zleva):

- Popisek - Integrand
- TextField - TF1 - reprezentuje zadaný řetězec
- Popisek - Integrační proměnná

- TextField - TF2 - reprezentuje zadanou proměnnou
- TextBox - TB1 - do něj bude zobrazen výstup ve formě integrálu - bude vypočítán
- Button - Integruj
- Button - OK
- Button - Smaž

TextBox má velikost 3x40 a uživatel do něj nemůže přistupovat, neboť není povolena editace a to pomocí '**editable**'='**false**'.

Další novou funkcí je funkce Evaluate, pomocí které se vyhodnocuje výraz. Konstrukce *Evaluate* ('**TB1**' = '**int(TF1,TF2)**') spočítá integrál ze zadané funkce a neznámé proměnné a hodnotu vloží do TextBoxu.

```
> restart:
> with(Maplets):with(Maplets[Elements]):
> Display(
    Maplet( # spusteni mapletu - hlavni povinna komponenta
      Window
      (      # pomoci window lze menit vlastnosti Maplet
        'title'="Integrace",
        [      # hlavni seznam
          [      # vnitřní seznam - pro seskupení elementu - 1.
radek
            "Integrand" ,
            TextField['TF1']()
          ],
          [      # vnitřní seznam - pro seskupení elementu - 2.
radek,
            "Integrační proměnná: ",
            TextField['TF2'](3)
          ],
          TextBox['TB1']('editable'='false',3..40), # 3.radek
            # pole pro výpis, needitovatelné, rozměry - 3
radky, 40 znaku
          [      # vnitřní seznam - pro seskupení elementu - 4.
radek
            Button("Integruj", Evaluate( 'TB1' = 'int(TF1,TF2)
' )),
            Button("OK", Shutdown(['TF1','TF2','TB1'])), #
tlacitko OK s návratovou hodnotou
            Button("Smaž", SetOption( 'TF1' = "" )) #
tlacitko smaz
          ]
    )
  )
```

```

    ]
  )
)
);

["x", "x", "1/2*x^2"]
(6.6.1)

> parse(%[3]); # z retezce udelame prikaz

$$\frac{1}{2}x^2$$

(6.6.2)

>

```

▼ Ošetření chyb - spuštění vlastní procedury

Předchozí příklad měl však jednu zásadní chybu. Nebyly ošetřeny vstupy od uživatele. K jejich ošetření a k ukázce volání vlastní procedury z mapletu nám bude sloužit následující příklad. Vytvoříme vlastní proceduru, která bude pomocí funkce *Get* z *Maplet[Tools]* získávat hodnoty z obou TextFieldu a pomocí čtyřtečky jim přiřadíme typy. Funkce *Get('TF1'::algebraic)* získá hodnotu z TF1 a zjistí typ vstupu. Pokud typ neodpovídá, je vypsána chyba. Je také možné pomocí dalšího parametru *corrections=true* vynucení si zadání hodnoty. Tuto možnost využijeme jen ve druhém *TextFieldu*, který reprezentuje neznámou proměnnou.

```

> restart:
> with(Maplets):with(Maplets[Elements]):
>
> VlastniFce:=proc()
    local integrand, promenna;

    use Maplets[Tools] in
        integrand := Get('TF1'::algebraic); #
        promenna:=Get('TF2'::name,corrections=true);
    end use;

    int(integrand,promenna);
end proc:
>
> Display(
    Maplet( # spusteni mapletu - hlavni povinna komponenta
        Window
        (
            # pomoci window lze menit vlastnosti Maplet
            'title'="Integrace",
            [
                # hlavni seznam

```

```

[      # vnitřní seznam - pro seskupení elementu - 1.
radek
    "Integrant" ,
    TextField['TF1'] ()
],
[      # vnitřní seznam - pro seskupení elementu - 2.
radek,
    "Integrační proměnná: ",
    TextField['TF2'] (3)
],
    TextBox['TB1'] ('editable'='false',3..40), # 3.radek
        # pole pro výpis, needitovatelné, rozměry - 3
radky, 40 znaku
[      # vnitřní seznam - pro seskupení elementu - 4.
radek

# --> zde jsme kód změnil a to z 'TB1' = 'int(TF1,TF2)' na
'TB1' = 'VlastniFce'
        Button("Integruj", Evaluate( 'TB1' = 'VlastniFce' )
), # do TB1 vložíme výsledek funkce VlastniFce
# --> konec změny

        Button("OK", Shutdown(['TF1','TF2','TB1'])), #
tlacitko OK s návratovou hodnotou
        Button("Smaž", SetOption( 'TF1' = "" )) #
tlacitko smaz
    ]
]
)
)
);

["x", "", "1/2*x^2"]
>

```

(6.7.1)

▼ Přidání dialogu s nápovědou a grafu

Tento příklad demonstruje, jakým způsobem se dá přidat dialog s nápovědou, graf a posuvník.

Nejprve než se pustíme do vytváření tohoto mapletu se podíváme, jakým způsobem je možné po ošetření vstupních dat zadaná data uložit do vstupních elementů. V naší proceduře použijeme funkci *Set*, která je přesným opakem funkce *Get* a je podobná funkci *SetOptions*, která se užívá u

vložených komponent. Její použití je jasné ze zdrojového kódu. Více informací můžete nalézt v nápovědě (*?Maplets, Tools, Set*).

```
> restart:
> with(Maplets):with(Maplets[Elements]):
>
> VlastniFce:=proc()
    local integrand, promenna;

    use Maplets[Tools] in
        integrand := Get('TF1'::algebraic,corrections=true); #
        promenna:=Get('TF2'::name,corrections=true);

        Set('TF1'=integrand);
        Set('TF2'=promenna);
    end use;

    int(integrand,promenna);
end proc:
```

Do mapletu přidáme graf pomocí komponenty **Plotter** (více v nápovědě *?Maplets, Elements, Plotter*). Graf bude zobrazen když uživatel stiskne tlačítko Plot. Dále posuvník, který je zastoupen komponentou Slider (více *?Maplets, Elements, Slider*). Přidáme také dialogové okno pomocí funkce `MessageBox` (více *?Maplets, Elements, MessageDialog*). Ještě vysvětlíme funkci **Action**. Ta je určena pro provádění více operací najednou. Vše ostatní je jasné ze zdrojového kódu.

```
> Display(
    Maplet( # spusteni mapletu - hlavni povinna komponenta
        Window
        (      # pomoci window lze menit vlastnosti Maplet
            'title'="Integrace a vykreslení",
            BoxColumn
            ( # hlavni seznam je vymenen za BoxColumn - sloupec
komponent
                'vscroll'='always',
                [      # vnitřní seznam - pro seskupení elementu - 1.
radek
                    "Integrand" ,
                    TextField['TF1']()
                ],
                [      # vnitřní seznam - pro seskupení elementu - 2.
radek,
                    "Integrační proměnná: ",
```

```

        TextField['TF2'] (3)
    ],
    TextBox['TB1'] ('editable'='false',3..40), # 3.radek
        # pole pro vypis, needitovatelne, rozmery - 3
radky, 40 znaku

    Plotter['PL1'] (), # graf

    Slider['SL1'] (0..20,5,'showticks','majorticks'=5,
'minorticks'=1,'visible'='false',
        Evaluate('PL1'='plot([TF1,TB1],TF2=0..
SL1)')),
        # posuvnik

    [      # vnitřní seznam - pro seskupení elementů - 4.
radek

        Button("Integruj",
            Action(
                Evaluate('TB1' = 'VlastniFce'), #
do TB1 vložíme výsledek funkce VlastniFce
                SetOption('B1'(enabled)='true')
            )
        ),
        Button("OK", Shutdown(['TF1','TF2','TB1'])), #
tlacitko OK s návratovou hodnotou
        Button("Smaž",
            Action(
                SetOption('TF1' = "" ),
                SetOption('TF2' = "" ),
                SetOption('TB1' = "" ),
                SetOption('B1'('enabled') = 'false'),
                SetOption('SL1'('visible') = 'false')
            )
        ),
        Evaluate('PL1' = 'plot(undefined,x=0.
.SL1)') )
    ), # tlacitko smaz
    Button("Nápověda",RunDialog('MD1')),
    Button['B1'] ("Kresli",'enabled'='false',
        Action(
            SetOption('SL1'('visible')=
'true'),

```

```

                                Evaluate('PL1'='plot([TF1,TB1]
,TF2=0..SL1)')
                                )
                                )
                                ] # konec vnitřní seznam 4. řádek
                                ) # konec BoxColumn
                                ), # konec window

                                MessageDialog['MD1'] (
                                    "Zadejte výraz pro provedení integrace.",
                                'title'="Informace", 'type'='information')

                                ) # konec maplet
                                ); # konec display
                                ["", "", ""]
>

```

(6.8.1)

▼ Další komponenty

V knihovně Maplets je mnoho dalších komponent. Nyní si je rychle probereme. Příklady jsou podobné těm z nápovědy.

```
> restart;  
> with(Maplets[Elements]):
```

▼ Elementy okna mapletu

▼ *Button - tlačítko*

Tlačítko je určeno pro vyvolání určité funkce pomocí události onclick. Tlačítko má nápis, ale žádnou hodnotu naruší od tlačítka ToggleButton.

```
> Maplets[Display]( Maplet( [  
    Button("OK", Shutdown())  
] ) );
```

▼ *CheckBox*

Tato komponenta je určena k vybírání dané položky pomocí zaškrtačacího tlačítka.

```
> Maplets[Display]( Maplet( [  
    [  
        CheckBox['ChB1']( 'caption'='Zaškrtni', 'value' =  
        'true' )  
    ],  
    [  
        Button("OK", Shutdown(['ChB1']))  
    ]  
] ) );
```

["true"]

(6.9.1.2.1)

▼ *ComboBox*

Rozbalovací seznam je určen k vybrání řetězce ze seznamu. Hodnoty jsou uloženy v seznamu v proměnné **value**. Více informací lze najít v nápovědě.

```
> Maplets[Display]( Maplet( [  
    ComboBox['CoB1']( 'value' = "modrá", ["červená",  
    "oranžová", "žlutá", "zelená", "modrá", "fialová"] ),  
    Button("OK", Shutdown(['CoB1']))  
] ) );
```

["fsdfgsdgf"]

(6.9.1.3.1)

Na rozdíl od *DropDownBoxu* je možné zadat i hodnotu, která není v seznamu.

▼ **DropDownBox**

DropDown menu obsahuje seznam řetězců ze kterých může uživatel vybírat.

```
> Maplets[Display]( Maplet( [
    DropDownBox['DDB1'] ( 'value' = "Victoria", [
        "Victoria", "Edmonton", "Regina", "Winnipeg",
        "Toronto", "Quebec City",
        "Fredericton", "Halifax", "Charlottetown", "St.
John's", "Whitehorse",
        "Yellowknife", "Iqaluit"] ),
    Button("OK", Shutdown(['DDB1']))
] ) );

["Fredericton"] (6.9.1.4.1)
```

▼ **Label**

Popisek může obsahovat text a nebo obrázek, text ani obrázek nemůže být uživatelem změněn ani vybrán. Řetězce jsou automaticky zalomeny.

```
> Maplets[Display]( Maplet( [
    "Standard text",
    Label( "Italicized text", 'font' = Font( helvetica,
italic, 25 ) ),
    Button("OK", Shutdown())
] ) );
```

▼ **ListBox**

ListBox umožňuje uživateli vybrat žádnou a nebo více položek ze seznamu. Pro vícenásobný výběr uživatelé podrží klávesy CTRL a nebo SHIFT. Výsledkem je seznam s jedním prvkem obsahující vybrané hodnoty. Pro jejich konverzi do prvků seznamu se použije funkce *Maplets[Tools][ListBoxSplit]*.

```
> result := Maplets[Display]( Maplet( [
    ListBox['LB1'] ( 'value' = "Victoria", [
        "Victoria", "Edmonton", "Regina", "Winnipeg",
        "Toronto", "Quebec City",
        "Fredericton", "Halifax", "Charlottetown", "St.
John's", "Whitehorse",
        "Yellowknife", "Iqaluit"] ),
    Button("OK", Shutdown(['LB1']))
] ) );
```

result := ["Regina,Halifax,Yellowknife"] (6.9.1.6.1)

```
> if result <> NULL then
    Maplets[Tools][ListBoxSplit]( result[1] );
end if;
["Regina", "Halifax", "Yellowknife"]
```

(6.9.1.6.2)

▼ *MathML Viewer*

Tato komponenta je určena pro zobrazení MathML. Zatímco defaultní hodnota může být jiný výraz než validní MathML, každé další vložení však musí být validní MathML řetězec. K tomu tedy využije knihovnu *MathML* (?*MathML*). Pro export výrazu se používá funkce *Export* a pro import se používá *Import*.

```
> Maplets[Display]( Maplet( [
    "Vložte výraz, který bude zobrazen jako MathML:",
    TextField['TF1'](),
    MathMLViewer['MMLV1']( 'value' = x^2 - 4*x + 3 ),
    [Button("Zobraz", Evaluate( 'MMLV1' = 'MathML[Export]
(TF1)' ) ), Button("OK", Shutdown(['MMLV1']))]
] ) );
```

(6.9.1.7.1)

```
["<math
  xmlns='http://www.w3.org/1998/Math/MathML'> <semantics> <mrow\
w xref='id5'> <mo> ∫ </mo> <mfenced> <mrow xref='id4'> <mi\
xref='id2'> x </mi> <mo> + </mo> <mi\
xref='id3'> y </mi> </mrow> </mfenced> <mo>\
</mo> <mrow> <mo> d </mo> <mi\
xref='id1'> x </mi> </mrow> </mrow> <annotation-xml\
encoding='MathML-Content'> <apply id='id5'> <int/> <bvar> <ci\
id='id1'> x </ci> </bvar> <apply id='id4'> <plus/> <ci\
id='id2'> x </ci> <ci\
id='id3'> y </ci> </apply> </apply> </annotation-xml> <annotatio\
n\
encoding='Maple'> Int(x+y,x)</annotation> </semantics> </math>\
"]
```

▼ *Plotter*

Tato komponenta je určena pro zobrazení 2-D a nebo 3-D grafu nebo animace.

```
> Maplets[Display]( Maplet( [
    "Vlož výraz, který bude vykreslen na x=0..10:",
```

```

        TextField['TF1']( 'value' = x^2 - 4*x + 3),
        Plotter['PL1']( 'value' = plot( x^2 - 4*x + 3, x=0..10
    ) ),
        [Button("Vykresli", Evaluate( 'PL1' = 'plot(TF1, x=0.
    .10)' ) ), Button("OK", Shutdown())]
    ] ) );

```

▼ *RadioButton*

Podobně jako CheckBoxLike uchovává hodnoty true nebo false. Jestliže je součástí tlačítkové skupiny (definované pomocí ButtonGroup), pak může mít pouze jedno hodnotu true.

```

> Maplets[Display]( Maplet( [
    [RadioButton['RB1']( "První", true, 'group' = BG1 ),
    RadioButton['RB2']( "Druhé", 'group' = 'BG1' )],
    [Button("OK", Shutdown(['RB1', 'RB2']))]] ,
    ButtonGroup['BG1']() ) );
    ["false", "true"]

```

(6.9.1.9.1)

▼ *Slider*

Posuvník je určen pro ukládání a nastavování celých čísel. Vlastnost majorticks definuje zobrazení větších čar a vlastnost minorticks definuje zobrazení malých čar.

```

> Maplets[Display]( Maplet( [
    "Vyber celé číslo:",
    Slider['SL1']( 10, 0..20, 'majorticks'=10,
    'minorticks'=2, 'showticks' ),
    Button("OK", Shutdown(['SL1']))
    ] ) );
    ["16"]

```

(6.9.1.10.1)

▼ *Table*

Tabulka je určena pro zobrazení textových informací v tabulce.

```

> IL := [sin(x), cos(x), tan(x), sec(x), csc(x), cot(x)]:

Maplets[Display]( Maplet( [
    Table( ["Integrand", "Integral"], [seq( [i, int( i, x
    )], i = IL )], 'width'=400 ),
    Button("OK", Shutdown())
    ] ) );

```

▼ *Text Box*

TextBox je víceřádkové textové pole pro vstup, výstup nebo popisek. Obsah může být vybrán.

```
> restart;
> with(Maplets[Elements]):
  maplet := Maplet([
    ["Vlož text:  ", BoxCell(TextBox['IB1'](3..30),
      'as_needed')],
    [Button("OK", Shutdown(['IB1'])), Button("Cancel",
      Shutdown())]
  ]):
  Maplets[Display](maplet);
                                     ["as"] (6.9.1.12.1)
```

TextBox může být použit pro vstup a zobrazení textu.

```
> restart;
> with(Maplets[Elements]):
> Maplets[Display]( Maplet( [
    "Vlož výraz pro integraci dle x:",
    [TextBox['TF1']('value' = x^2 - 4*x + 3)],
    [Button("Integruj", Evaluate( 'TF1' = 'int(TF1, x)' )
    ), Button("OK", Shutdown(['TF1']))]
  ] ) );
                                     ["1/3*x^3-2*x^2+3*x"] (6.9.1.12.2)
```

Pro vytvoření jen výstupu užijeme vlastnost *editable* a nastavíme ji na false.

```
> restart;
> with(Maplets[Elements]):
  maplet := Maplet([
    [TextBox['IB1']('editable'='false', "Tento text je
    uvnitř TextBox. Nemůžete jej měnit.")],
    [Button("OK", Shutdown(['IB1'])), Button("Cancel",
      Shutdown())]
  ]):
  Maplets[Display](maplet);
                                     ["Tento text je uvnitř TextBox. Nemůžete jej měnit."] (6.9.1.12.3)
```

▼ *Text Field*

Toto jednořádkové textové pole slouží pro vstup uživatele nebo zobrazení informací.

```
> restart;
> with(Maplets[Elements]):
> Maplets[Display]( Maplet( [
```

```

        "Vložte výraz pro integraci vzhledem k x:",
        TextField['TF1']( 'value' = x^2 - 4*x + 3),
        [Button("Integruj", Evaluate( 'TF1' = 'int(TF1, x)' )
        ), Button("OK", Shutdown(['TF1']))]
    ] ) );

```

["x^2-4*x+3"] (6.9.1.13.1)

▼ *Toggle Button*

Podobně jako zaškrťovací políčko, přepínač i toggle button se využívá pro rozhodování mezi hodnotami true a false.

```

> Maplets[Display]( Maplet( [
    [ToggleButton['RB1']( "1st", true ), ToggleButton
    ['RB2']( "2nd" )],
    Button("OK", Shutdown(['RB1', 'RB2']))]) );

```

["true", "false"] (6.9.1.14.1)

▼ Dialogové elementy

Dialogy Mapletů mají předdefinovaný vzhled a není možné je nijak měnit (vzhledově ani měnit komponenty).

▼ *Alert Dialog*

Dialog Alert umožňuje uživateli odpovědět na danou otázku buď pomocí OK a nebo Cancel. Je vrácena odpovídající hodnota true/FAIL.

```

> Maplets[Display]( Maplet( AlertDialog(
    "Omez x na kladná čísla - x > 0",
    'onapprove' = Shutdown('true'),
    'oncancel' = Shutdown("FAIL")
    ) ) );

```

"true" (6.9.2.1.1)

▼ *Color Dialog*

Tento dialog umožňuje uživateli zvolit barvu a její hodnotu pak vrátí.

```

> Maplets[Display]( Maplet( ColorDialog['CD1'](
    'onapprove' = Shutdown(['CD1']),
    'oncancel' = Shutdown()
    ) ) );

```

["#FF3399"] (6.9.2.2.1)

▼ *Confirm Dialog*

Potvrzovací dialog je určen k vybrání hodnot Ano, Ne nebo zruš (true/false/FAIL).

```
> Maplets[Display] ( Maplet(ConfirmDialog( 'question', "Je x  
> 0 ?",  
    'onapprove' = Shutdown('true'),  
    'ondecline' = Shutdown('false'),  
    'oncancel' = Shutdown("FAIL")  
    ) ) );  
"true" (6.9.2.3.1)
```

▼ *File Dialog*

Tento dialog je určen k výběru souboru.

```
> Maplets[Display] ( Maplet( FileDialog['FD1'] (   
    'onapprove' = Shutdown(['FD1']),  
    'oncancel' = Shutdown()  
    ) ) );  
["C:\Documents and Settings\vladimir\Dokumenty\Bac3C4.bmp"] (6.9.2.4.1)
```

▼ *Input Dialog*

Vstupní dialog je určen pro vložení hodnoty, která je vrácena jen v případě stisknutí OK.

```
> Maplets[Display] ( Maplet(  
    InputDialog['ID1'] ("Vlož číslo",  
    'onapprove'=Shutdown(['ID1']),  
    'oncancel'=Shutdown(),  
    'title'="Titulek"  
    )  
    ) );  
["5"] (6.9.2.5.1)
```

▼ *Message Dialog*

Je určen k zobrazení nějakého nápisu.

```
> Maplets[Display] ( Maplet( MessageDialog(  
    warning,  
    "Proměnná `x` bude smazána",  
    'onapprove'=Shutdown(),  
    'title'="Titulek"
```

```
) ) );
```

▼ *Question Dialog*

Dialog pro výběr odpovědi Ano/Ne.

```
> Maplets[Display]( Maplet( QuestionDialog("Je x > 0?",  
    'onapprove'=Shutdown('true'),  
    'ondecline'=Shutdown('false'),  
    'title'="Titulek"  
    ) ) );
```

"true"

(6.9.2.7.1)

▼ **Elementy pro tvorbu menu**

Menu může být vloženo do komponenty Window. Následující příklad demonstruje menu s několika položkami a oddělovači.

```
> restart;  
> with(Maplets[Elements]):  
> Maplets[Display]( Maplet(  
    Window('title'="Integrace a derivace", 'menubar'='MB1',  
    ["Vlož výraz a z menu vyber operaci:",[TextField['TF1']](),  
    Button("Konec", Shutdown("Zavřeno tlačítkem", ['TF1']))]),  
    MenuBar['MB1'](   
        Menu("Soubor", MenuItem("Close", Shutdown("Zavřeno z  
menu", ['TF1']))),  
        Menu("Operace",  
            MenuItem("Integrace", Evaluate('TF1' = 'int(TF1,  
x)' ) ),  
            MenuSeparator(),  
            MenuItem("Derivace", Evaluate('TF1' = 'diff(TF1,  
x)' ))  
        )  
    )  
);
```

"Zavřeno z menu", ["c"]

(6.9.3.1)

▼ Elementy pro nástrojovou lištu

Nástrojová lišta může být vložena do komponenty Window. Následující ukázka obsahuje nástrojovou lištu tlačítek a oddělovačů..

```
> Maplets[Display]( Maplet(  
    Window('title'='Titulek', 'toolbar'='TB1', [TextField  
    ['TF1'](), Button("OK", Shutdown(['TF1']))]),  
    Toolbar['TB1'](  
        ToolbarButton("Integruj", Evaluate('TF1' = 'int(TF1,  
x)') ) ,  
        ToolbarSeparator() ,  
        ToolbarButton("Derivuj", Evaluate('TF1' = 'diff(TF1,  
x)') ) )  
    )  
);
```

["g*x"] (6.9.4.1)

▼ Elementy pro provádění určité akce

K dispozici jsou také elementy, které jsou určeny pro provádění nějaké akce.

▼ *Close Window*

Zavře okno.

```
> restart;
> with(Maplets[Elements]):
  maplet := Maplet('onstartup' = 'A1',
    Window['W1']("1",
      [Button("Otevři nové okno", RunWindow('W2')),
       Button("Konec", Shutdown("1"))]
    ),
    Window['W2']("2",
      [Button("Zavři toto okno", CloseWindow('W2')),
       Button("Konec", Shutdown("2"))]
    ),
    Action['A1'](RunWindow('W1'))
  ):
  Maplets[Display](maplet);
                                "1"
```

(6.9.5.1.1)

▼ *Evaluate*

Provede příkaz systému Maple.

```
> Maplets[Display]( Maplet( [
  ["Vložte výraz", TextField['TF1']('width' = 30)],
  [
    "Derivace vzhledem k x:",
    Button("Spočítej", Evaluate('TF1' = 'diff(TF1, x)'))
  ],
  Button("OK", Shutdown(['TF1']))
] ) );
                                ["1"]
```

(6.9.5.2.1)

▼ *RunDialog*

Zobrazí dialog.

```
> Maplets[Display]( Maplet(
```

```

Window([
    TextField['TF1']()),
    [
        Button("Derivace vzhledem k x", Evaluate('TF1' =
'diff(TF1, x)')),
        Button("Nápověda", RunDialog('MD1')),
        Button("OK", Shutdown(['TF1']))
    ]
)],
    MessageDialog['MD1']("Pro více informací napište ?
diff", 'title'="Titulek")
) );
[""]
(6.9.5.3.1)

```

▼ **RunWindow**

Zobrazí nové okno.

```

> restart;
> with(Maplets[Elements]):
maplet := Maplet('onstartup' = 'A1',
    Window['W1']('title' = "Vyber metodu", 'layout' =
'BL0'),
    BoxLayout['BL0'](
        BoxColumn(
            BoxRow("Vyber metodu"),
            BoxRow(
                Button("Derivace", RunWindow('W2')),
                Button("Integrace", RunWindow('W3'))
            )
        )
    ),
    Window['W2']('title'="Derivace", [
        [
            "Vlož výraz:",
            TextField['TF1']()
        ],
        [
            Button("Derivace vzhledem k proměnné x", Evaluate
('TF1' = 'diff(TF1, x)')),
            Button("Konec", Shutdown(['TF1']))
        ]
    ]),

```

```

Window['W3']('title'="Integrace", [
    [
        "Vložte integrand:",
        TextField['TF2']()
    ],
    [
        Button("Integrace dle proměnné x", Evaluate('TF2'
= 'int(TF2, x)'),
        Button("Konec", Shutdown(['TF2']))
    ]
]),
Action['A1'](RunWindow('W1'))
):
Maplets[Display](maplet);
["1"]

```

(6.9.5.4.1)

▼ *SetOption*

Nastavuje hodnotu komponenty mapletu na hodnotu *value*.

```

> Maplets[Display]( Maplet( [
    "Vepiš nějaký text:",
    TextField['B1'](20),
    TextField['B2'](20, 'editable'='false'),
    [
        Button("Smaž první pole", SetOption('target' = 'B1',
'value' = "")),
        Button("Zkopíruj druhé pole", SetOption('target' =
'B2', Argument('B1'))),
        Button("Vrať hodnotu do 2. pole", Shutdown(['B2']))
    ]
] ) );

```

▼ *Shutdown*

Funkce je určena k ukončení mapletu.

```

> Maplets[Display](Maplet([[Button("Zavři", Shutdown())]]));

```

▼ Elementy pro uspořádání

▼ *Box Layout*

Box layout umožňuje dávat objekty do řádků a nebo sloupců. V podstatě jde o tabulku. BorderLayout lze také zapisovat jen pomocí seznamu.

```
> Maplets[Display]( Maplet(  
    Window(["A", [{"B", "C"}], "D", [{"E", "F", "G"}], "H",  
    "I"], "J"], Button("OK", Shutdown()))  
) );
```

▼ *Grid Layout*

Grid layout umožňuje zarovnání jak horizontální tak vertikální..

```
> Maplets[Display]( Maplet(  
    Window([GridLayout( [{"A", "B"}], [{"C", "D"}], [{"E",  
    "F"}] ), Button("OK", Shutdown()))  
) );
```

▼ Tvorba pomocí Maplet Builderu

Jednodušší Maplety lze vytvářet pomocí Maplet Builderu, který je k dispozici v nabídce Tools -> Assistants -> Maplet Builder. Jde o aplikaci, která poskytuje vývojářům prostředí pro vývoj mapletů. Lze v něm vytvářet kompletní layout a všechny klíčové komponenty. Jen jsou tam některá omezení.

